12 OLDAL ✱ ARA 1½ DINÁR

Poštarina plaćena u gotovom!

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam | Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK szeptember 23. | 263. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Régen és most

Kedves Szerkesztő Ur, sok viz lefolyik a Murán, mire hozzánk ér a posta. De mivel hallgatni még nehezebb, mint irni, a késő »közbeszólásért« adassék nekem bocsánat.

A genfi kisebbségi konferenciáról a kitünő Prokopy Imre »utóhangokat« szólaltat meg. Ebben az epilógusban összehasonlitja a régi és a mai nemzetiségek jogi és politikai helyzetét s a régen befejezett és most folyó kisebbségi küzdelmek feltételeit s ez az összemérés azzal az eredménnyel végződik, azzal az egyenleggel záródik, hogy »mennyivel egyszerübb ma nemzetiségi politikát csinálni, amikor a kisebbségek jogait és védelmét nemzetközi szerződésekben és ezek hatása alatt tételes törvényekben kodifikálták, a multhoz képest milyen óriási haladást jelent mindez«. A kitünő cikkiró szerint mennyivel könnyebb ma a kisebbségek jogi helyzete, mennyivel könnyebb ma kisebbségi politikát folytatni, mint volt a háboru előtt.

Ugy gondolom s ami ennél nagyobb baj: ugy érzem, hogy ez az összehasonlitás nem igazságos. Igaz, most rá lehet már mutatni a népszövetségi eszme vajudó megvalósulására, igaz, azt is lehet mondani, hogy nemzetközi szerződések védik a kisebbségek helyzetét, törvénybeiktatott nemzetközi megállapodások garantálják a nemzeti, faji és vallási kisebbségeknek a politikai, nemzeti és vallási szabadságot.

Ámde — és »ez itt a bökkenő«, ahogy Hamlet kifakad — nem a törvények szavai, nem a nemzetközi megállapodások rendelkezései, nem az alkotmányok kijelentései szerint kell megitélni, nem a jogi helyzet alapján kell és szabad összehasonlitani a régi és a mai kisebbségek helyzete és küzdelmének feltételei között a különbséget, hanem a tényleges helyzet alapján. Ha a törvények az összehasonlitásra megnyugtató mértéket szolgáltatnának, akkor a soha végre nem hajtott magyar nemzetiségi törvény alapján kellene megitélni a régi Magyarország nemzetiségeinek kulturális és politikai szabadságát is. Ki fogja igaznak tartani azt a képet, amit soha végre nem hajtott törvények liberális és humánus kijelentései alapján rajzolna meg a történelem? Ki hinne egyáltalán annak a történelemnek, amelyik a törvény papirosával takarná el a — valóságot? Ha azonban a régi Magyarország nemzetiségei helyzetének megitélésénél alkalmatlan és megfelelőtlen alapnak kell tartani a *jogi szabályozást, mely az élettől távol maradt,* éppen ugy a mai nemzetiségek politikai és kulturális szabadságát csak annyiban szabad a nemzetközi jog eszményi rendelkezéseivel felmérni, amennyiben ezek a rendelkezések *nemcsak a törvények kijelentései, hanem az élet valóságai.*

A Népszövetség valóban gyönyörü, nemes elgondolása egy fenkölt, az emberiség jobb jövőjéért lobogó fantáziának; a nemzetközi szerződések tagadhatatlanul *lehetnének* a nemzetek szövetsége becsületének védelme alá helyezett garanciái a népkisebbségek politikai és kulturális szabadságának. De mindez a fellegjáró elgondolás, a középkor ágyában álmodott ujkor nemzetközi moráljának uralmát hirdető varázslatos hit csak a *valóság* erejével javitja a kisebbségek helyzetét. A Népszövetség *ma* csak *tervrajza* a kisebbségi védelem várának. S amint nem juttatjuk lakáshoz a lakásnélkülit, ha a leggyönyörübb palota *tervrajzát* nyomjuk kezébe, amint nem lehet belefeküdni a legkényelmesebb ágy iparmüvészettel megalkotott *rajzába,* amint a leggyönyörübben megfestett fegyverrel nem lehet — verébre sem lőni, éppugy nem lehet a népkisebbségek védelmét és oltalmát látni a Népszövetségben.

A Népszövetség ma csak *rajz, terv, gondolat.* Lehet, hogy egyszer fel is épitik a *jog* palotáját, lehet talán remélni is, hogy egyszer bele is költözhetik majd a népkisebbségek védelme, de addig csak sürgetni s csak álmodozni szabad. De nem melegedhetünk a meg nem épült palota össze nem rakott és be nem gyujtott kandallója mellett.

A régieknek tradicióik voltak, tapasztalataik, vezéreik, megszervezett tömegeik, apáiktól örökölt harcmodoruk, generációkon átszürődött szivósságuk, csapásokon és eredményeken edzett kitartásuk, bátorságuk és áldozatkészségük s olyan életviszonyok, mikbe beleszülettek. Nekünk ezzel szemben van Népszövetségünk és végre nem hajtott, kötelezőnek el nem ismert nemzetközi szerződésünk. Melyik segitség hatalmasabb?

(Prekomurjei.)

A kantoni vörös csapatok tömegesen gyilkolják az európaiakat

Ujabb angol torpedóflotilla indult a keletázsiai vizekre

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* máltai jelentése szerint **a máltai hadikikötőből ujabb három ágyunaszádot és egy harmadik torpedóflotillát inditottak utba a keletázsiai vizekre, a kantoni vörös csapatok ellen.**

Sanghaiból érkező jelentések szerint Hankautól délre *Vu-Pej-Fu* csapatai és a kantoni vörös csapatok között ütközetre került a sor.

A kantoni csapatok elfoglalták Csing-King várost és a lakosságot fosztogatják. Az európai negyedben tömegesen gyilkolták meg az európaiakat, akiknek védelmét Anglia vállalta.

A miniszterelnök nyilatkozata megelégedést keltett a Radics-pártban

Az ellenzék szerint Uzunovics optimizmusa nem jogosult — Tisztázatlan maradt a Nikics-kérdés — Uzunovics Caftatba utazik

Beogradból jelentik: A politikai érdeklődés középpontjában *Uzunovics* Nikola miniszterelnök keddi nyilatkozata áll, amelyet a politikusok pártállás szerint különbözőképpen kommentálnak. Az ellenzéknek az a véleménye, hogy

a miniszterelnök túlságosan optimista és nem akar tudomást venni azokról a nehézségekről, amelyek különösen a Pasics-csoport részéről a kormány tartós müködését gátolják.

Pribicsevics sajtója támadja a miniszterelnököt, amiért Pribicsevics politikáját izoláltnak mondotta. A *Recs* megállapitja, hogy Pribicsevicsnek az ország minden részében tartott nagysikerü népgyülései nem az izoláltságot bizonyitják, hanem inkább azt, hogy az ország torkig van a megegyezés politikájával.

A radikális párt jobbszárnyán rossz benyomást keltett a miniszterelnöknek az a kijelentése, amely szerint nem tartja szükségesnek, hogy Caftatba utazzék Pasics meglátogatására. A délutáni órákban elterjedt a hire, hogy

Uzunovics rövid időn belül elmegy Caftatba.

Ha ez a látogatás megtörténik, az a Pasics-csoport megerősödését jelentené, mert azt dokumentálná, hogy a kormánynak nagy szüksége van elhatározásaiban Pasicsék hozzájárulására.

A horvát parasztpárt megelégedéssel vette tudomásul a miniszterelnök nyilatkozatát, amelyből kitünik, hogy

Uzunovics és az egész radikális párt kitart a megegyezés mellett és az összes politikai kérdéseket Radicsékkal egyetértésben kivánja megoldani.

Ami *Nikics* helyzetét illeti, az a miniszterelnök nyilatkozata után is tisztázatlan maradt. Uzunovics előbb tagadta, hogy van Nikics-probléma, később pedig kijelentette, hogy a Nikics-problémát a két párt egyetértésben fogja megoldani. Ebből az ellentmondásból az ellenzék azt következteti, hogy a Nikics-kérdésben kontroverziák vannak a két kormánypárt között.

Makszimovics és Srskics a miniszterelnöknél

Szerda délelőtt *Makszimovics* Bózsó belügyminiszter megjelent *Uzunovics* Nikola miniszterelnöknél és hosszasan tárgyalt vele. Utána *Srskics* Milán törvényegységesitő miniszter és *Andrics* Vláda agrárreformügyi államtitkár, akik most érkeztek vissza boszniai utjukról, jelentek meg együttesen a miniszterelnöknél és beszámoltak a boszniai utjukon tett tapasztalataikról. Srskics egyben megállapodott a miniszterelnökkel, hogy a törvényhozó bizottságot október 2-ikára összehivják. A törvényhozó bizottság a lakástörvény módositását fogja megvitatni.

A pancsevói selyemgyár és a monopoligazgatóság ügymenete a pénzügyi bizottság előtt

A pénzügyi bizottság szerdai ülésén *Setyerov* Szlávkó dr. beszámolt a pancsevói selyemgyárban uralkodó állapotokról. Setyerov ugyanis, ámbár a pénzügyi bizottság elhalasztotta pancsevói utját, meglátogatta a selyemgyárat és megvizsgálta annak ügymenetét. Jelentésében megállapitja Setyerov, hogy a gyár technikailag kitünően dolgozik, de a könyvelése hiányos. Az értékek nincsenek a valóságnak megfelelően megállapitva és az 1924—25. évekről nem készitettek mérleget, aminek az az oka, hogy a gubóbeváltás körül nézeteltérés támadt a kereskedelmi és földmivelésügyi minisztérium között. Setyerov végül hangsulyozza, hogy a gyár vezetését teljesen át kell szervezni.

A pénzügyi bizottság ezután a monopoligazgatóság vállalatainak ügyeivel foglalkozott. *Radonics* elnök, mint a monopoligazgatóság tagja referált a dohányeladásról és a cigarettamonopoliumról. A bizottság elhatározta, hogy csütörtökön a monopoligazgatóság épületében tart ülést.

A pénzügyi bizottság elnöke a közlekedésügyi politikáról

Radonics elnök ezután az állam vasuti politikáját birálta és kijelentette, hogy a közlekedésügyi miniszternek errevonatkozó jelentései egyáltalán nem kielégitők. A pénzügyi bizottságnak tudnia kell, hogy az állam mennyi tőkét invesztált vasuti vállalatokba, mik a vasutak kiadásai és bevételei, mit használtak el a jóvátételi számla terhére, vasutvonalak javitására és a jelenlegi vasuti tarifák mellett milyen az államvasutak rentabilitása. Rámutatott Radonics arra, hogy Németországban és Belgiumban kezdenek a vasutak részvénytársaságokká átalakulni és fölvetette a kérdést, hogy nem volna-e célszerü nálunk is ezt a gondolatot felkarolni.

A bizottság elhatározta, hogy az elnök jelentése alapján átir a közlekedésügyi miniszterhez. Vasárnap a pénzügyi bizottság a kragujeváci állami arzenált látogatja meg.

Az ankétbizottság ülése

Az ankétbizottság szerdai ülésén *Jojics* Riszta demokrata képviselő,

volt közélelmezési minisztert hallgatták ki a benzin-ügyben. Jojics előadta, hogy 1920 májusában, amikor a minisztérium vezetését átvette, már meg volt kötve a benzinszerződés, amelyet még 1919-ben jóváhagyott a minisztertanács. Akkor minden a közellátásra vonatkozó beszerzés ki volt vonva az állami számvevőség hatásköre alól. A benzin-üzletnél azért érte kár az államot, mert a szállitás későn történt. Egyébként amikor a szállitmány megérkezett, Jojics már nem volt miniszter.

Jojics Riszta kihallgatása után az ankétbizottság szerdai ülése végetért.

Trumbics nem jelent meg kihallgatáson a királynál

Zagrebból jelentik: Az Obzor, mint ismeretes, azt a feltünést keltő hirt közölte, hogy *Trumbics* Ante, a horvát föderalisták vezére Blédben kihallgatáson jelent meg Őfelségénél, akinek megigérte, hogy a föderalista párt revizió alá veszi programját.

A föderalisták hivatalos lapjában, a *Hrvatban* Trumbics Ante nyilatkozatot tett közzé, melyben *a leghatározottabb formában megcáfolja a hirt.*

— Blédben voltam ugyan — igy végződik a nyilatkozat — de nem jelentem meg egyszer sem kihallgatáson a királynál, tehát az állitólagos audienciámhoz füzött kombinációk is minden alapot nélkülöznek.

Radics szeptember 25 én érkezik vissza Zagrebba

A *Dom* azt irja, hogy a Népszövetség genfi ülésszaka csütörtökön, vagy pénteken befejeződik. A jugoszláv delegáció tagjai közül *Radics* István és *Krnyevics* szeptember hó 24-én indulnak el Genfből és másnap érkeznek meg Zagrebba. *Nincsics* és *Markovics* Lázár dr. Genfből Párisba utaznak, ahol folytatni fogják a jugoszláv-francia barátsági szerződésre vonatkozó tárgyalásokat.

Az adóegységesitő bizottság ülése

Az adóegységesitő bizottság a szerdai ülésén elfogadta az adótörvény 115. és 116. szakaszát. A 115. szakaszt azzal a módositással fogadták el, hogy az adóbizottságnak az adózófeleket nem nyolc, hanem tizennégy napon belül kell értesitenie az adó kivetéséről és az adóbizottság döntéséhez kétharmad többség szükséges. A 116. szakasz kimondja, hogy az adóbizottság tagjai tiszteletbeli állást töltenek be.

A vörös kakas

Négy bácskai községben pusztitott a tüz

Szomborból jelentik: A szerdai napon Bácskában több községben támadt tüz, amelyek közül azonban szerencsére *egy sem okozott jelentékeny károkat.*

Sztanisicson Pál Márkus szállásán a szalma és a szénakazlakat ismeretlen tettesek felgyujtották. *Hét kocsi szalma és négy kocsi széna teljesen leégett. Csonoplyán* Jauch József házában ütött ki a tüz, amit gondatlanságból maga a gazda okozott. Egy kazal széna leégett; a házat a gyorsan előhivott tüzoltóknak sikerült megmenteni. Sztari-Szivacon Jeorics Péter udvarában a gyerekek gyufával játszottak es az egyik felgyujtotta az udvaron álló górét, mely tele volt kukoricával. A szomszédoknak sikerült a tüzet gyorsan lokalizálni, ugy hogy nagyobb baj nem történt. *Novi-Szivacon szintén a gyerekek okozták a tüzet.* Hettesheimer Vilmos udvarán egy kazal szalma lett a tüz martaléka. Ugyanitt *Civrics* Mladen háza teljesen leégett. A tüz ugy keletkezett, hogy a gyerekek gyufával játszottak és véletlenségből az udvaron levő egyik szalmakazal tüzet fogott. *A kár közel huszezer dinár,* amely biztositás révén megtérül. A hatóságok mind a négy tüz ügyében folytatják a vizsgálatot.

Megingott az osztrák kancellár pozíciója

Összeült az osztrák nemzetgyülés

Bécsből jelentik: A parlament szerdán megkezdte munkáját. A nemzeti tanács főválasztmánya délelőtt ülést tartott, amelyen Ramek kancellár beszámolt genfi tárgyalásainak eredményéről és hangsulyozta, hogy azok teljes sikerrel jártak. A beszámolóval kapcsolatban élénk vita indult meg, amelynek során a szocialisták részéről kifogásolták, hogy Ramek kancellár a Népszövetség elé vitte a tisztviselők fizetésemelésének kérdését, miután a párt álláspontja szerint ez a kérdés egyáltalán nem tartozik a Népszövetség hatáskörébe.

A nemzetgyülés első ülését csütörtökön tartja meg. Politikai körök véleménye szerint az uj ülésszak a parlamenti szünet alatti események és a Centralbank részére kiutalt több milliárdos segély miatt rendkivül mozgalmas lesz és Ramek kancellár aligha fog megbirkózni az eléje tornyosuló akadályokkal, annál kevésbé, mert pártja, a keresztényszocialista párt kebelében sincs meg az egység és a párt egyrésze elégedetlen Ramek kancellárral.

Parlamenti körökben egyébként szerdán az a hir terjedt el, hogy a Népszövetség *decemberi ülésszakát Bécsben akarják megtartani.* A külügyminiszteriumban, ahol érdeklődtek a hir valódisága felől, azt a felvilágositást adták, hogy a hirnek van alapja, mert a népszövetségi tanács foglalkozik azzal a gondolattal, hogy decemberi ülését Bécsben tartsa. Az osztrák kormány természetesen mindent elkövet a terv megvalósulása érdekében, mert az Bécs presztizsét nagyon emelné.

Spanyolország nem ismeri el Primo de Rivera nemzetgyülését

Ujabb forrongás a diktatura ellen

Párisból jelentik: A *Petit Journal* jelenti Madridból, hogy sok jel szól amellett, hogy *Alfonz király és Primo de Rivera közt a nézeteltérés teljesen elmérgesedett és Primo de Rivera helyzete tarthatatlan, amióta a király a lázadó tüzértiszteknek adott igazat.*

Primo de Rivera kedden este fogadta a sajtó képviselőit, akiket tájékoztatott a politikai helyzetről, azonban a királlyal való nézeteltéréséről természetesen nem tett említést. Kijelentette a diktátor, hogy *a nemzetgyülés nemsokára össze fog ülni és ezzel Spanyolország belpolitikai életében uj korszak kezdődik.*

Mint Biarritzból jelentik, spanyolországi jelentések szerint

Spanyolországban a forrongások továbbtartanak,

ami a kivételes állapot fentartásában is kifejezésre jut. A madridi arénában kedden egy bikaviadalon a tömeg zajosan tüntetett Primo de Rivera ellen.

Madridban ugy tudják, hogy

Romanones és más tekintélyes politikusok a királynál tiltakozásukat fejezték ki Primo de Rivera nemzetgyülésének összehivása ellen, hangsulyozták, hogy nyilt ellenállást fognak kifejteni és a király ellen is akciót kezdenek, ha a király az álalkotmányosság utjára lép.

A spanyol tiszti szövetség a királyhoz ultimátumszerü követelést intézett, amelyben büntetlenséget követel valamennyi lázadó tüzértiszt számára. A marokkói tüzértisztek azzal fenyegetőznek, hogy kilépnek a hadseregből, ha a lázadó tüzértisztek közül csak egyet is elitélnek.

Biarritzben a spanyol demokratikus és liberális pártok vezetői összejövetelt tartottak, amelyen elhatározták, hogy

Primo de Rivera nemzetgyülését, mint a diktatura eszközét nem ismerik el törvényesnek

és ilyen értelemben kiáltványt intéznek a néphez.

Október közepén kezdődik Suboticán a harmadosztályu kereseti adók kivetése

A forgalmiadó-tárgyalásokat a jövő év januárjában kezdik meg

A szuboticai pénzügyigazgatóságon most folynak az előkészületek a harmadik osztályu 1923—25. évi kereseti adó kivetésére. Az adókivetéseket már be kellett volna fejezni, azonban *Svábics* pénzügyigazgató hat heti szabadságra utazott és helyettese *Vujinovics* Márkó az adókivető bizottság referense, amiért is *a harmadosztályu adók kivetését csak október közepén fogják megkezdeni.* Az adótárgyalásokra a pénzügyigazgatóság az érdekelt feleket is beidézi és ezek vallomása, valamint a beszerzett adatok alapján fog megtörténni az adókivetés.

A harmadosztályu kereseti adó kivetése után kezdődik az 1921 október 1-től 1925. év végéig terjedő időre a forgalmi adó megállapitása. A megállapitást ugyanaz a bizottság fogja végezni, a mely a harmadosztályu kereseti adót veti ki. A forgalmi adóra a közönség mindeddig előlegeket fizetett, most azonban a bizottság azokra, akik az évi háromszázhatvanezer dinárt meghaladó üzleti forgalmuk miatt kötelesek forgalmi adókönyvet vezetni, a könyvek, illetve azok már korábban beterjesztett kivonata alapján kirójja a forgalmi adót. A többi forgalmi adóköteles számára évi átalányösszeget fognak megállapitani azoknak a *prijaváknak* alapján, a melyeket a mult évben kellett a kereskedőknek a pénzügyigazgatósághoz benyujtaniok.

A szuboticai kereskedők körében az a hir terjedt el, hogy a pénzügyigazgatóság, illetve a forgalmi adót kivető bizottság azoknál az adófizetőknél, akiknek üzleti forgalma meghaladja *az évi háromszázhatvanezer* dinárt, felül fogja vizsgálni az üzleti és a forgalmi adókönyveket és a valóságos és a kimutatott forgalmi összeg közötti eltérés esetén a különbözet ötszörösétől huszonötszöröséig terjedő birságot fog kiróni. Minthogy azonban a forgalmi adó ilyen módon történő kivetése az adóalanyok nagy száma miatt évekig elhuzódna, valószinütlennek látszik, hogy általános könyvvizsgálat alapján akarnák a forgalmi adó összegét megállapitani.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa érdeklődött ebben az ügyben *Vujinovics* Márkó dr. helyettes pénzügyigazgatónál, aki kijelentette, hogy a forgalmi adótárgyalásokat a harmadosztályu adó letárgyalása után fogják kivetni. Eszerint *csak jövő év januárban fogják megkezdeni a forgalmiadó-tárgyalásokat.* A könyvek átvizsgálására vonatkozólag a helyettes pénzügyigazgató kijelentette, hogy *az csak olyan esetekben fog megtörténni, ha a tárgyalások során annak szüksége merül fel.* A forgalmi adótárgyalások különben ugy fognak lefolyni, mint más adótárgyalások. A feleket megidézik a tárgyalásra, de azokat, akik az elmult években a pénzügyigazgatóság felhivására nem adták be a forgalmiadó kivetésére vonatkozó prijavát, nem idézik be, hanem a harmadosztályu kereseti adó iratai, valamint a beszerzett adatok alapján fogják kivetni a forgalmi adót, ami ellen az illető fél nem felebbezhet.

Kijelentette még a helyettes pénzügyigazgató, hogy a szuboticai adókivető bizottság tagjait még nem nevezték ki, de a kinevezés rövid időn belül megtörténik.

A korfui bankár odisszeája

Bécsben is letartóztatták Szkiadeszt, akit a beogradi kormány a bitolji merénylők ellenében ki akart adni Görögországnak

Az athéni lapok bécsi jelentést közölnek, amely szerint *Szkiadesz* Szpiridon korfui bankárt, aki nemrég ment át Jugoszláviából Ausztriába, a görög hatóságok követelésére letartóztatták Bécsben. A korfui nemzeti bank az osztrák igazságügyi kormánynál ugyancsak *sikkasztás és csalás vádjával követelte Szkiadesz kiadatását,* amelyeknek alapján már Beogradban is letartóztatták, ezenkivül nagy összegü jutalmat is helyezett kilátásba Szkiadesz elfogatása esetére.

A görög lapjelentésekből kitünik, hogy Szkiadeszt állandóan megfigyelés alatt tartották és minden lépését nyomon követték a görög kormány fizetett ügynökei. A szalonikii »Progress« azt a leleplezésszerü hirt közli, hogy *a beogradi kormány hajlandó volt már kiadni Szkiadeszt, ha cserébe a görögök kiadták volna Hadzsi-Popovics bitolji szerkesztő gyilkos merénylőit.* Időközben azonban Szkiadesz, aki beogradi letartóztatása alkalmával azzal védekezett, hogy azért üldözik, mert korfui villájában menedéket adott az ifjabb Pangalosz menyasszonyának, elhagyta az országot és átment Ausztriába. A görög kormány most az osztrák kormánytól követeli a sikkasztással és csalással vádolt korfui bankár kiadatását.

A vajdasági magyar kulturáért

A martonosi előadás és a suboticai Népkör vasárnapi kulturestje

A vajdasági magyar társadalom vezetői — mint ismeretes — kulturprogramot állitottak össze a vajdasági magyar kultura fejlesztése érdekében. Az akció iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és a már eddig megtartott kulturestéken is szép számu közönség vett részt, ugy Szuboticán, mint a Vajdaság többi magyarlakta vidékén.

A legutóbbi vasárnap Szuboticán és Martonosan tartottak népszerü, ismeretterjesztő előadásokat. A martonosi előadást *Werner* Mihály plébános, az ottani Katholikus Kör elnöke tartotta meg »Milyen fákat ültessünk udvarunkba« cimmel. Utána *Batta* Péter dr. sztarakanizsai ügyvéd a spanyolországi bikaviadalokat, mint népszokást ismertette. Előadását szintén nagy érdeklődés kisérte.

Vasárnap, szeptember 26-ikán, este fél kilenc órai kezdettel a szuboticai Népkör tart kulturelőadást, amelynek programja a következő:

1. Nek se radnik budi — Egyes egyedül. Énekli a Munkás Dalárda, Kovács Kornél karnagy vezetése mellett. 2. A magyar nyelv szépségei. Előadó Kónya Lajos. 3. Énekszám. Előadja Raczkó Ilus. Zongorán kiséri G. Pénzes Sári. 4. Szavalat. Tartja Garay Béla. 5. Vonósnégyes. Előadják Frölich Ferenc, Kladek Imre, Singer László és dr. Vécsey Jenő. 6. Harcos ember szive. Ady Endrétől. Énekli Kopunovics Péter, zongorán kiséri Kovács Kornél. 7. »A Sátán makszkja.« Szinjáték 1 felvonásban. Előadják: Garay Béla, Deutsch Janka, Boros Miklós, Virág János. 8. Énekszám. Magyar dal egyveleg Gaál Ferenctől. Énekli a Munkás Dalárda, Kovács Kornél karnagy vezetése mellett.

KISEBBSÉGI ÉLET

Spektátor, családi néven dr. Krenner Miklós, a kiváló erdélyi publicista, érdekes mozgalmat kezdeményezett a kisebbségi élet fölfrissitésére. A mozgalom célját a köztiszteletben álló publicista nyilt levélben fejtette ki Erdély magyarságának. »Néhány politikai barátom ösztönzésére komoly lelki harc után elhatároztam — irta a levélben — hogy a magyar kisebbségi élet szük határoltsága és tehetetlen politikája miatt jóakaratu keserüségemet és felgyülemlett elgondolásaimat a nyilvánosság elé viszem. Régi meggyőződésem, hogy az erdélyi magyar politika nem magáról, hanem dugványról nőtt fel, a széles tömegek lelkisége nem jut benne igazi érvényhez, a magyar szervezet gyökérzete általában nem eléggé szétágazó és igy táplálása is fogyatékos. Hitem, hogy a magyar párt vezetősége nem tükrözi pontosan a kisebbségi magyar nemzet rétegződését és idegducait, azért nincs elegendő sulya és hatásos politikája. Aki benne van, kétségtelenül tisztes töredék megfelelő képviselete, de sajnosan nélkülözi azok egész közreműködését, aki szintén beléje valók. Megállapitásom, hogy a magyar párt kissé jobbfelé tolódott el, holott egy szárnyat sem szabad szolgálnia és csak akkor nevezhető igazán egységesnek, ha közös alapzatra hoz minden védő nacionalizmusra és kisebbségi alkotó munkára elszánt elemet. A román közélet különös nehézségei között csak egy magyarpárt lehetséges, de ennek szigoruan a középuton kell menetelnie, amely a haladó polgári gondolkozásra is kitérül: a paraszt, az iparos, a kereskedő, a szellemiség lelkéből éppen ugy merit, mint a szigoruan történeti osztályok életképes hagyományaiból. Mindezek alapján azt tartom: 1. Ütött az utolsó órája annak, hogy a magyar párt az összes magyarság hü és mozgékony kifejezésére átépüljön, mert a végzetes érdektelenség, vagy elporlasztó pártszakadás kisért. 2. A román közélet sulyos nehézségei közepette mint kiirthatatlan szükségletet kell elfogadni, hogy csak egy magyarpárt lehetséges, amelyen belül kell az elégedetlenségnek tiszta fegyverekkel a tárgyi igazságot kiküzdenie az érett kriticizmus és a bajtársi rábeszélés formájában. 3. A magyar pártot tehát ujra kell szervezni a sejtről-sejtre és a rétegről-rétegre való haladás szellemében, ugy hogy minden közakarat szabadon érvényesüljön és az anyagi áldozatot is biztositó politikai és társadalmi beiskolázás végre megvalósuljon. Nem érvágás, hanem vérátömlesztés szükséges. A személyi garniturának az összes erőket kell képviselnie. Az ujabb események — különösen az aradi községi választás — bizonyitják, hogy az irányitás nem maradhat meg tapasztalatlan kezekben. 4. A magyar pártnak belső programjának a közös nevezőre hozható müvelődési és anyagi szükségletére kell szoritkoznia, inkább a gyökérzetet, mint a terebélyt néznie. 5. A gyergyószentmiklósi nemzeti zsinat előtt lehetőleg szervezzük át a tagozatokat szélesebb alapzaton. Szükséges, hogy egy ujjászervezés hivatalos tervezete a legtágabb nyilvánosság előtt és idejekorán megvitatható legyen. A közéleti ildom parancsa, hogy a nagygyülésen jelenhessenek és hallgattassanak meg mindazok, akik őszinte jótét lélekként a birálat és reform terén szorgoskodni kivánnak.«

*

A nyilt levélről vezércikket irt Erdély legtekintélyesebb magyar napilapja, a *Keleti Ujság*. »Kivánatosnak és idejénjöttnek fogja tekinteni a belső, tárgyilagos ellenzékiségre törekvő folyamatot — irja a lap — minden komoly ember már csak azért is, mert a magyar politika utolsó hónapjai sulyos meggondolásokra adtak alkalmat. A magyar pártnak sikerült a kormánynyal bizonyos megállapodásokat kötni, ámde nem volt ereje hozzá, hogy a megállapodások pontosan be is tartassanak. Ha a közvélemény konzekvenciákat vont le ebből a tényből a kormány őszinteségével szemben is, de konzekvenciákat vont le a magyar párt szervezetére, vezetésének összetételére, taktikájának helyességére vonatkozólag is. Kedvetlenül látta a közvélemény, hogy az uj parlamenti ciklus legelső, legértékesebb mozzanatai nem arra használtattak fel, hogy egy uj mentalitásnak, egy uj és nagy szabásu koncepciónak alapjait lerakják, hanem apró és érdektelen személyi ügyekre pazaroltak el nagyértékü energiákat. Valahogyan urrá kezdett lenni az a meggyőződés, hogy a románság egyeteme s a román pártok még mindig nincsenek kellőképpen meggyőzve arról, hogy a magyar párt vezetősége mögött minden ügyben ott áll az egész magyarság. Mintha a románság csak látszatnak tekintené azt a tényt, hogy az egész magyarságot egyetlen párt képviseli s nem hiszi, hogy a magyar párttal ujjat huzni egyben ujjhuzást jelent a magyarság összes rétegeivel és csoportjaival. Egyszóval nem tartanak attól, hogy a magyar párt kielégitése egyben az összes magyarság kielégitését is jelenti.«

Sorozatos petróleum-robbanások Romániában

Két petróleum-szonda kigyulladt, egy pedig felrobbant

Bukarestből jelentik: Sorozatos petróleumgyulladások tartják izgalomban a román közvéleményt. A Creditul Minier campinai 82. számu petróleumszondájából már néhány nappal ezelőtt hatalmas erővel tört ki a nyers olaj, amit azonban sikerült lefogni és összegyüjteni..

Kedden reggel hatalmas robbanás rázkódtatta meg a levegőt, a petroleum-szonda tüzet fogott és felrobbant.

Óriási láng és füstoszlop szállt fel a petróleumszonda felől és a robbanás messzi környéken is megrázkódtatta a házakat.

a robbanás következtében öt munkás meghalt és tizenketten megsebesültek.

A tüz nagy gyorsasággal átterjedt a 73. számu szondára is és

rövid idő alatt teljesen elpusztult ez a petroleum-kut is.

A tüz reggelre elaludt. A kár mintegy tizmillió lej..

Hatalmas robbanás történt Ploesti mellett a gropichiciuri petróleum vidéken is a 20. számu szondánál. Előbb óriási homok tömeget lövelt ki a petróleum-kut, majd

két-három kilogramos köveket röpitett ki a petroleum-szonda és valósággal bombázta az egész vidéket.

Később azután ujból nyers petróleum lövelt ki a szondából. Itt is attól félnek, hogy a petróleumforrás kigyullad.

Ujabb tárgyalásokat kezdtek az angol bányászok a kormánnyal

Baldwin miniszterelnök éjszaka egy óráig tárgyalt a bányamunkások képviselőivel

Londonból jelentik: A bányászszövetség végrehajtó bizottsága kedden este ülést tartott és a végrehajtó bizottság tagjai az ülés befejezése után este tizenegy órakor a miniszterelnökségre siettek, ahol

átnyujtották Baldwinnak a munkásság memorandumát. A miniszterelnök egész éjszaka egy óráig tárgyalt a bányamunkások képviselőivel.

A tárgyaláson résztvett *Churchill* kincstári kancellár és a munkaügyi miniszter is.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonitanak az uj tárgyalásoknak, főképen azért, mert *sikerült a tárgyalások folytonosságát biztositani* és

remélik, hogy ezek az ujabb tárgyalások az eddigieknél eredményesebbek lesznek,

tekintettel arra, hogy a kormány most már minden erejét latbaveti, hogy a bányatulajdonosokat is engedékenységre birja.

György király visszatér Görögországba

Venizelosz nem vállalja a görög köztársaság elnökségét — A görög kormány Pangaloszt beteg, beképzelt agyu embernek nevezi

Kondilisz tábornok vallomása a zendülő testőrtisztek hadbirósági tárgyalásán

Milanóból jelentik: Petralias görög politikus kedden hosszabb megbeszélést folytatott a Milanón átutazó György volt görög királlyal, aki Londonból utban van Bukarest felé. A tanácskozás után Petralias érdekes nyilatkozatot tett a Corriere della Sera munkatársának, akinek kijelentette, hogy

György király visszatérése Görögországba már csak idő kérdése.

A köztársasági államforma — mondotta a görög politikus — *nem felel meg a görög nép érzelmeinek* és csak a politizáló tábornokok érvényesülésére szolgál, akik egymást váltogatták a különböző köztársasági kormányokban. Ezeket a kormányokat csak a személyes becsvágy irányitotta, amint azt legjobban Pangalosz példája bizonyitja.

Hangsulyozta ezután Petralias, hogy az október huszonnegyedikén megtartandó parlamenti választások sem változtatnak a helyzeten, mivel a választási reform már eleve kizárja a nép akaratának szabad megnyilvánulását. Kijelentette még a görög politikus, hogy

a Venizelista-párt 85 százaléka és a Konstantin-párt teljes egészében György visszatérése mellett van.

Végül ismételten hangsulyozta Petralias, hogy Kondilisz és György király között nincsen semmiféle titkos megegyezés a volt uralkodó visszatérésére vonatkozólag.

Athéni jelentés szerint bizonyos oldalról

Venizelosnak ajánlották fel a görög köztársasági elnökséget, Venizelos azonban azt visszautasitotta

és egyelőre nem szándékozik aktiv részt vállalni a politikában.

A venizelisták Kondilisznek és kormányának azt vetik szemére, hogy *nem elég erélyes* s ez az oka, hogy Pangalosz, a bukott diktátor éleshangu és fenyegető tartalmu nyilatkozatban támadta meg Kondiliszt. Pangalosz nyilatkozatára egyébként a görög kormány sajtóirodája szintén nyilatkozattal felel. A hivatalos sajtónyilatkozat ezeket mondja:

— Fel vagyunk hatalmazva annak közlésére, hogy a hivatalos körök nagy meglepődéssel fogadták Pangalosz volt diktátor nyilatkozatát, a melyet az Eleuteron Vima cimü lapnak adott *holmi harcias terveiről*, a melyeket nem lehet komolyan venni. Amint Pangalosz is kijelentette,

a kormány egyetlen tagja és a külügyminiszter sem tudott semmit ezekről a tervekről, amelyeket általában egy beteg, beképzelt ember lázbeszédének tekintenek.

Ezek a kijelentések arra engednek következtetni, hogy Pangalosz csak szenzációt akart azokkal kelteni.

— A leghatározottabban kétségbevonják ugyanis — igy szól a kommüniké — hogy Pangalosz valaha is komolyan tervezett ilyesfélét, vagy hogy valóban hitt abban, hogy a görög nemzet, amely békére törekszik, követné őt kalandos politikájában.

Az athéni haditörvényszék szerdán kezdte meg a zendülő gárdatisztek bünügyének tárgyalását. A köztársasági gárda parancsnoka, Cervas ezredes azt hozta fel mentségül, hogy

Kondilisz jelenlegi miniszterelnök annak idején maga is helyeselte a republikánus gárda magatartását

és felmutatta Kondilisz tábornok egy *titkos parancsát*, amit abban az időben intézett hozzá, amikor még Pangalosz volt hatalmon. Ebben a titkos parancsban Kondilisz meghagyta a gárda két parancsnokának, Dertilisnek és Cervasnak, hogy *toborozzanak legénységet a testőrség számára*. Elmondotta még vallomásában Cervas ezredes, hogy a testőrök ligát alakitottak, amelynek az volt a hivatása, hogy Pangalosz cseleketeit ellenőrizzék és erről Kondilisz tábornok is tudott.

Venizelosszal sem Kondilisz megkérdezése nélkül kereste a köztársasági gárda az összeköttetést,

mert hiszen Kondilisz tábornoknak az volt az eltökélt szándéka, hogy Venizeloszt hazahivja Görögországba.

A hadbiróság tanuként kihallgatta Kondilisz tábornok miniszterelnököt is.

Kondilisz azt vallotta, hogy tényleg keresett összeköttetést Venizelosszal, azonban nem akarta őt hazahivni,

csupán fontos ügyekben tanácsát kérte ki Argiropulos külügyminiszter közvetitésével.

Viharosnak igérkezik

a csehszlovák parlament uj ülésszaka

A csehszlovák irók manifesztuma Masaryk köztársasági elnök mellett

Prágából jelentik: Az a sajtóhadjárat, amit a nemzeti szocialisták inditottak Masaryk és Benes ellen, megszólaltatták a csehszlovák irókat is. Az irók felhivást tettek közzé, amelyben minden csehszlovák hazafit felszólitanak, hogy tömörüljön a köztársasági elnök és a külügyminiszter mögött. A felhivást Capek Károly és Langer Frigyes is aláirták.

A Narodni Listy egyébként azt jósolja, hogy az uj parlamenti ülésszak igen mozgalmasan fog megindulni és viharos lesz. Széles mederben fog megindulni a vita, nem annyira a kormánynyilatkozattal kapcsolatban, hanem inkább interpellációk alakjában, amelyeket a képviselők a gazdasági helyzettel, a munkanélküliséggel, a Gajda-üggyel és a rendőri atrocitásokkal kapcsolatban nagy számban készülnek beterjeszteni.

A parlament első ülésén dr. Englis pénzügyminiszter beterjeszti az állami költségvetést.

Kongresszusok városa

Jugoszláv tanár- és országos dalárkongresszus Noviszadon

Szombaton este érkeznek Noviszadra a vasárnapra egybehivott tanárkongresszus delegátusai, akiket a noviszadi szekció tagjai már Sztarapazován fognak megvárni.

A kongresszusra 300—350 delegátus érkezését várják. Vasárnap reggel fél 9 órakor a városháza disztermében lesz a kongresszust megelőző értekezlet, a mely a kongresszus napirendjét készíti elő. A kongresszus hétfőn és kedden reggel fél 9-től fél 1-ig fog tanácskozni, délután pedig kirándulások lesznek. Vasárnap délután a kongresszus tagjai Kamenicára, Sztrazsilovóra és a katonai repülőtérre rándulnak. Este 8 órakor a Nemzeti Szinházban diszelőadás lesz, amelyen »Beograd egykor és most« első felvonása, »Szegedinác Pero« ötödik felvonása és »Ekvinokcio« harmadik felvonása kerül szinre.

Szeptember 27-én a noviszadi gyártelepeket és Petrovaradint tekintik meg, este 8 órakor pedig a Szlobodában bankett lesz. Másnap a szuboticai tanárok meghivására kirándulás Szuboticára.

A kongresszus napirendjén az elnökség és tisztikar megválasztása, az igazgatóság jelentése, a Hitel- és Segélyegylet jelentése, továbbá *Divác* Nedeljkó előadása a tanári pótlékok leszállitásáról szerepelnek. A beogradi szekció javaslata is szerepel a kongresszuson, amely szerint *Prodánovics* Jásót és *Sztefanovics* Szvetolikot, az országos tanáregyesület volt elnökeit választják meg disztagoknak. *Sevics* Milán tanár javaslatot tesz a szerb középiskolák kétszázéves jubileumának megünneplésére, végül kitüzik a jövő kongresszus idejét és helyét. Alig egy héttel a tanárkongresszus után, október 2-án jönnek Noviszadra háromnapos kongresszusra Jugoszlávia összes daláregyesületei. Ez lesz a jugoszláv dalároknak második országos kongresszusa. Október 8-ikán délután 6 órakor a Maticában értekezlet lesz, amely előkészíti a másnapi kongresszus napirendjét, hitelesiti a kongresszusra érkezett delegátusok megbizó leveleit és a multévi Szarajevóban megtartott első kongresszus jegyzőkönyvét.

Október 3-án, reggel 9 órakor kezdődik a tulajdonképeni kongresszusi munka. Megválasztják a titkári, pénztárnoki, könyvtárnoki, zenekiadói jelentéseket, továbbá a létesitendő első jugoszláv zenekiállitás megszervezésére kiküldött, nemkülönben a jugoszláv országos dalárszövetség előkészitő bizottságainak jelentését. Jelentést fog ezenkivül tenni a zenealmanach szerkesztésével megbizott bizottság is.

A kongresszus ezután megállapitja a jövőévi müködési programját és meghallgatja a számvizsgálók jelentését.

Délben az összes dalárok kivonulnak az Uszpenszka temetőbe, ahol megkoszoruzzák *Runyanin* József horvát zeneszerző sirját. Runyanin tudvalevőleg a horvát himnusz szerzője.

Délután 3 órakor folytatják a kongresszust. Október 4-én reggel a kongresszus résztvevői megtekintik a Maticát és a katonai repülőteret, délelőtt 11 órakor az Almási-temetőben megkoszoruzzák *Báics* Isza noviszadi zeneszerző sirját. Délután 3 órakor pedig Kamenicára rándulnak, hogy Zmáj Jovanovics sirját megkoszoruzzák.

A kongresszus alkalmából október 3-án, este 9 órakor a Szloboda nagytermében az összes noviszadi dalegyletek együttes hangversenyt tartanak.

Megszökött a titokzatos orosz orvos

Becskerekről Petrovoszelóra tette át az orvosi rendelőjét

Letartóztatása után megszökött a kisérő rendőrtől

A *Bácsmegyei Napló* többizben foglalkozott már dr. Pavlovics Alekszander állitólagos orosz orvos ügyével. Pavlovicsot legutóbb a becskereki rendőrség vonta felelősségre azon a cimen, hogy orvosi diploma nélkül rendel a betegeknek orvosságot. A becskereki rendőrséget az tette figyelmessé Pavlovicsra, hogy a betegektől felvette a gyógyszer árát, maga ment a patikába, ahol elkészittette a gyógyszert és azt átadta a betegnek. Minthogy a gyógyszer kevesebbe került, mint amennyit a betegtől felvett, a differenciát megtartotta magának. Pavlovics becskereki kihallgatása alkalmával is azt hangoztatta, hogy őt a kiewi egyetemen orvosdoktorrá avatták, Jugoszláviában több helyen mint hatósági orvos müködött, azonban okiratait emigrálása alkalmával elvesztette. A becskereki rendőrség rendőri felügyelet alá helyezte Pavlovicsot, eltiltotta a további gyógykezelésektől és megtiltotta neki, hogy elhagyja a várost.

Néhány hét előtt Petrovoszelón bukkant fel Pavlovics Alekszander. Kijelentette, hogy rokoni látogatásra jött, gyógykezeléssel nem foglalkozik. A vendéglőkben azonban, amelyekben rendkivül gyakran megfordult, olyan módon hangoztatta orvosi sikereit és tudását, hogy mégis jelentkeztek pacienseі. Pavlovics hajlandónak mutatkozott, hogy meggyógyitja őket. Most is teljesen a becskereki módszer szerint járt el. Megirta a receptet, felvette a pénzt s maga ment a patikába a gyógyszerért. A gyógyszertárban feltünt, hogy az állitólagos orvos két betegének, akik közül *az egyik nyakfájásban szenvedett, a másiknak pedig gyomorbaja volt, ugyanazt a gyógyszert rendelte.* A különös orvosra figyelmeztették *Iskruljev* Tosó községi jegyzőt, aki időközben megállapitotta azt is, hogy Pavlovicsnak más természetü orvosi pacienturája is volt Petrovoszelón, amennyiben vállalkozott arra, hogy jó pénzért *segit azokon az asszonyokon, akik a gyermekáldástól akartak megszabadulni.*

Pavlovicsot előállitották a községi elöljáróságra, ahol elsősorban annak az igazolását kérték, hogy ő valóban orvos. Pavlovics a becskereki rendőrség által kiállitott utazási igazolvánnyal akarta magát igazolni, amelyen tényleg mint orvos szerepel, amikor ezt nem találták elegendőnek, elővette a *Politika* cimü beogradi lapnak egy régebbi számát, amely szerint ellene Veliki-Becskereken alaptalan eljárás folyt azon a cimen, hogy nem orvos, hanem kuruzsló, holott ő *1920 óta Ipeken mint hatósági orvos müködött.*

A petrovoszelói községi jegyző a titokzatos orosz orvos ügyében a becskereki rendőrséghez fordult, ahonnan azt a felvilágositást kapta, hogy Pavlovics ellen még folyik a nyomozás, az állitólagos orvosnak nem lett volna szabad elhagynia Becskereket, ennélfogva sürgősen vissza kell kisérni. A községi hatóság a becskereki rendőrség intézkedésének eleget is tett és az állitólagos orvost fedezettel Becskerekre továbbitotta.

Pavlovics szerdán reggel nyolc órakor érkezett rendőri kisérettel Becskerekre. A vasuttól a városházára menet, a kisérő rendőr cigarettára akart gyujtani Ezt kihasználta Pavlovics s *megugrott a rendőrtől.* A petrovoszelói rendőr utána iramodott, de Pavlovics eltünt szemei elől. A rendőr megpróbálta felkutatni, azonban sehol sem találta. Délutáni két óráig kereste mindenütt a városban s mikor látta, hogy nincs már kilátás arra, hogy megtalálja, jelentkezett a becskereki rendőrségen s elmondta az esetet. A becskereki rendőrség széleskörü intézkedést tett a titokzatos orosz felkutatására.

Nikolajevics nagyherceg

tisztjei a bolsevista törvényszék előtt

Ellenforradalmat akartak szitani Ukrajnában

Charkovból jelentik: A charkovi forradalmi biróság előtt a napokban megkezdődött a tárgyalás azok ellen az ukrajnai ellenforradalmárok ellen, akiknek élén a Párisban élő Nikolaj Nikolajevics nagyherceg, volt orosz generális állt.

A nagy pörnek tizenhét vádlottja van, akiknek legnagyobb része volt katonatiszt. Ezeket a tiszteket Nikolaj Nikolajevics kisebb csoportokban küldte Ukrajnába, hogy ott bolsevistaellenes propagandát folytassanak, okozzanak vasuti kisiklásokat és öljék meg a vezető szovjettisztviselőket. Az összeesküvést fölfedezték és résztvevőit letartóztatták. A vádlottak közül többen panaszkodnak, hogy a nagyherceg kémszolgálataikat rosszul fizette.

Bérbeadják Palicsot

Az október 1-i közgyülés fog dönteni a fürdő sorsáról

Szubotica város október 1-én tartja meg legközelebbi közgyülését. tárgysorozatán első pontként fog szerepelni az 1926. évi városi költségvetés. A költségvetésben hat és fél millió dinár deficit mutatkozik, amit százhuszonöt százalékos pótadó kivetésével akar a városi tanács fedezni.

A közgyülés tárgysorozatának másik fontosabb pontja a villanyteleppel kötött szerződés kibővitése. A villanytelep ugyanis ajánlatot tett a városi tanácsnak, hogy kiépiti a palicsi kettős-vágányt, azonkivül a Halasi-uton a Zorka mütrágyagyárig és Alekszandrovóból az uj vágóhidig épit egy-egy sinpárt. A villanygyárnak ezzel szemben az a kikötése, hogy a város harminc évre mondjon le a megváltás jogáról.

Végül Palics-fürdő bérbeadásáról fog dönteni a közgyülés. A város ugyanis az utóbbi években sokat ráfizetett Palics-fürdőre. A városi tanács körében az a vélemény alakult ki, hogy legajánlatosabb a fürdőt egy pénzcsoportnak bérbeadni. A bérbeadást megelőzően nemzetközi árlejtést irnának ki.

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Ha férfi és nő nagyon barátkozik, akkor kettejük közül az egyik bizonyosan szerelmes a másikba s a másik sincs igen messze attól, hogy beleszeressen — a barátjába vagy a barátnőjébe.

✱

Nőgyülölő nyilatkozatokat rendszerint olyan férfiaktól hallunk, akiket nem szeretnek az asszonyok.

✱

Kellemetlen, ha férfiak veszekednek, de borzalmas, ha asszonyok közt merül föl nagyobb véleményeltérés. Jellemzően szokták mondani ilyenkor róluk, hogy »hajba kaptak«, ami akár hosszu fonatokat hordanak, akár bubifrizurát viselnek a küzdő felek, egyaránt nem épületes látvány. A férfi, ha csak nem részeg, haragtól izzón s a legszenvedelmesebb vitatkozás hevében is férfi marad; a nő ilyen körülmények között se tud férfiasan viselkedni.

✱

A nőknek ritkán van igazuk, — de a világ folyása olyan, mint ha mindig igazuk volna.

✱

Egy olyan ember naplójából, akinek nagy és sok szerencséje volt a szerelemben:

— Még nem láttam két egyforma nőt. De két különbözőt se.

✱

A legtöbb nőt könnyebb megnóditani mint meggyőzni.

✱

A nő nagy gonddal öltözködik, — a mint mondja azért, hogy a megjelenésével megbotránkozást ne keltsen s néha épp az öltözködésével kelt megbotránkozást.

✱

A nő megszépül, ha szeret, — még inkább, ha szeretik s legjobban, ha viszontszeretik.

✱

Nagyobb csalódás, ha a nő, akit angyalnak hittünk, egyszerre csak közönséges némberré válik szemünkben, mint ha ördöggé sülyedne le. Mert a férfi ép oly természetesnek találja a rokonságot az asszonyok és a démonok mint az angyalok és az asszonyok közt, ellenben nem képes elhinni és elviselni, hogy az ő asszonya a nővilágnak közönséges és rendes tagja legyen.

S ami a nőt illeti, ő is, ha már nem tartod angyalnak, jobban szereti, ha ördögnek szidod, semmint ha asszonynak, már tudniillik közönséges asszonynak nézed. Ő ilyformán sokszor azt tartja a legnagyobb sértésnek, ami talán legnagyobb dicsérete: ha igazi asszonynak mondják.

✱

Vannak férfiak, akikre nézve nagyobb esemény, ha megismerkednek egy nővel, mint másoknak, ha a szeretőjükké tesznek egyet.

✱

A szerelmes érdeklődés nagyon gyakori olyan férfiak és nők közt, akik egymást sose látták, de igen kiváncsiak egymásra. A müvészek és költők, irók és politikusok iránti rokonszenv és rajongás majdnem mindig ilyen természetü és egyszersmind kölcsönös, mert a hires emberek éppen nem közömbösek az ily érdeklődés iránt és sokszor hajlandók azt viszonozni. Az ilyenek, ha aztán személyesen megismerkedtek, vagy lángra lobbannak egymás iránt, vagy pedig nyomban — kijózanodnak egymásból.

✱

A nő a szerelemben sokkal, hasonlithatatlanul nagyobb arisztokrata mint a férfi. Minden másban a férfi sokkal demokratikusabb a nőnél.

✱

A nőnél a férfi, ha nem is a bárónál, de mindenesetre egy bizonyos társadalmi fokozaton, a férfi szemében a nő már a cselédszobában kezdődik.

✱

A nő, ha nem szép, már rut; a férfi ha nem rut, már szép.

✱

A nők bámulatos módon ügyesen és kedvesen tudnak csevegni olyan férfiakkal, akiket nem szenvedhetnek, — a legtöbb férfi még azokkal az asszonyokkal se képes élénken és barátságosan társalogni, akik közömbösek neki.

✱

A nők naivabbak a férfiaknál, de azért több naiv férfi van a világon, mint nő.

✱

A teremtés óta, vagy (mondjunk valami pozitivebb időhatárt) a tatárjárás, a könyvnyomtatás feltalálása, a francia forradalom stb. óta a nők sokkal kevesebbet változtak, mint a férfiak. Más szóval: a mai nő sokkal jobban hasonlit az ezer vagy száz év előtti nőhöz, mint napjaink férfiai az ezer vagy száz év előtti férfihoz.

✱

Nők — és különösen leányok — nem lehetnek olyan sokféle okból boldogtalanok, mint a férfiak, de, ha boldogtalanok, sokkal inkább azok, mint a férfiak.

✱

Igen gyakran hallani női ajkakról:

— Óh, bár csak férfinak születtem volna!

Belénknevelt udvariasságunkkal ilyenkor igy szoktunk felkiáltani:

— Ezt a veszteséget nem birtuk volna el — mi férfiak!

Pedig igy kellene felelnünk:

— Nos, hát akkor egy nővel több volna a férfiak közt!

✱

Egy elbizakodott férfi, mikor egy nő odaajándékozván magát neki, azt kérdezte tőle, hogy most mit gondol róla, azt felelte:

— Apró ajándékok szilárditják meg a barátságot.

A szegény nő azt hitte, hogy a legbecsesebbet adta oda, amije van.

✱

A nő olyan asszonyokkal szeret együtt mutatkozni, akik kisebbek nálánál, a férfi olyan férfiakkal, akik különbek, mint ő. Mindketten hiuságból.

✱

A férfi azzal kezdi szerelmi pályáját a nőknél, hogy ur fölöttük s azzal végzi, hogy balekjuk nekik.

CIRKUSZ

Fintor

Nem, abban az időben nem lehetett nevetni rajta. Az orvosok *tic*-nek nevezték ezt a betegséget, amivel a harctérről megérkezett — az idegsokknak egy fajtája volt, gránátrobbanástól szerezte. Különös, rángó mozdulata a szájnak és balfülnek, egyszerre, amitől a szeme is elhuzódott, mintha hunyoritana, vagy tréfásan intene valakinek — torz nevetés, amit csak a véletlen produkálhat, soha komikus szinész vagy torzképrajzoló ki nem tudott volna mesterkedni.

Akkor még tudták, mitől származott — a poklot, ahonnan előkerült, mindenki jól ismerte, mindenki tudta, hogy a földöntuli rémület és szenvedés szörnyü fintora ez. Eleinte próbálták gyógyitani, villannyal, rábeszéléssel — ugylátszik azonban, mélyebben ette bele magát a rémület az idegekbe, mint egyéb esetekben. Az idegsokkosok nagyrésze lassanként meggyógyult, elfelejtette a borzalmakat s uj erővel vetette magát ama harcokba, amikre születünk.

Rajta nem lehetett segiteni. A fintor megmaradt, rögzitődött arcán, mint egy milliószor lejátszódott mozgókép, amitől nincs mód szabadulni. Az első években valahogy meg tudott élni azért — részvét és kegyelet szalmaszálába kapaszkodva viselte a bajt, mint római harcos a forradást.

Aztán forradalmak jöttek, minden felfordult — az életért való tülekedésben lassanként elvérzett, kikopott, lezüllött a szenvedés arisztokráciája. Eljött a nap, amikor nem volt immár jó ajánlólevél a kiállott szenvedés — a törtető polgár vállat vont s eleinte csak magában, később — látván, hogy nincs már divatban a részvét — nyiltan is kimondta, hogy a szenvedés életképtelenség — miért nem tudta elkerülni a bajt? A szenvedés nem érdem, lustaság és gyengeség jele — nem jutalom jár érte, hanem büntetés.

Néhány év alatt rájött, hogy jobb, ha hallgat a rémes éjszakáról, mikor a fintor megszületett — akiktől élete függött, jobb szerették a vidám történeteket. Később előfordult már, hogy le is tagadta — még később, egy küzdelmes óráján a megélhetésért való versenynek, sarokbaszoritva, dühösen esküdözni kezdett, hogy a grimasz veleszületett betegség, az apjától örökölte — hogy soha katona nem volt, éppen a baja miatt.

Az uj országhatár azonban elszakitotta őt azoktól, akiktől még remélhetett valamit. Menekülnie kellett — Svájcban bujdokolt darabig, aztán London külvárosaiban. Aztán egy óceánjáró szénkamráiban Amerikába jutott, Newyork kidobta magából — egy másik hajón Rio de Janeiroba került.

Itt várta őt a megváltás és megoldás, a Föld tulsó felén — a megváltás, ami mindenki számára el van rejtve valahol, csak kevesen találják meg.

De Juarez, a milliárdos ólomkirály, aki tiz éve járta a világot, hogy rosszkedvére gyógyulást keressen, néhány napig éppen otthon tartózkodott. Ez az ember arról volt nevezetes, hogy nem tudott a világháboruról. Meg volt tiltva a környezetének, hogy bajról és szenvedésről beszéljen neki — ujságot nem olvasott, emberekkel nem érintkezett — csak a mulatóhelyeket, cirkuszt, tornaversenyeket látogatta.

De Juarez látta meg őt — ott esett össze, az erkélye előtt: már szinte boldogan, hogy megszabadul a fintortól, mert ezek már az utolsók — az éhhalál utolsó rángásai.

Ekkor már-már halálos álomba boruló eszméletét hatalmas hahota rázta fel.

— Még egyszer, barátom! Remek volt! Hol tanulta ezt?

De Juarez nézett az arcába — a könnye csurgott nevettében.

— Becsületemre, bejártam a világ valamennyi cirkuszát, sok bohócot láttam — de ilyet egyik se tudott csinálni. Az istenre kérem, csinálja mégegyszer! De ugy, ahogy az előbb — hogy a fülét is mozgassa hozzá!

És ugyanekkor a boldogtalan arca ujra megrándult. De Juarez tombolt az elragadtatástól.

— Fickó! Hiszen te lángész vagy! Ezt a pofát nem csinalja utánad se Chaplin, se Buster Keaton! Nem tudom, mennyi a fizetésed annál a cirkusznál, ahol alkalmazva vagy — de a tizszeresét adom, kéretlenül, ha három hónapig a környezetemben maradsz! Hogy azután mi lesz veled, arra se legyen gondod — erre a grimaszra Cord barátom, a filmkirály, külön gyárat alapit, hogy kiaknázza — én veszem meg a részvényeket, ha kell, egymagam!

És igy született meg a világ egyik legünnepeltebb udvari bolondja: a nagy komikus szinész.

Karinthy Frigyes

A magyar kormánypárt a jugoszláv orientációért

Egységespárti képviselők tanácskozása Vass József miniszterelnökhelyettessel

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt több kormánypárti képviselő felkereste a népjóléti minisztériumban Vass József miniszterelnökhelyettest, akivel hosszabb tanácskozást folytattak. A kormánypárti képviselők a miniszterelnökhelyettessel megvitatták az aktuális politikai kérdéseket és ez alkalommal sok szó esett a jugoszláv-magyar orientációról is.

A tervvel kapcsolatban Mozer Ernő, az egységespárt egyik tekintélyes képviselője kijelentette, hogy

az egységespárt teljes egészében helyesli a magyar-jugoszláv orientáció gondolatát.

A kormánypárt egész biztosra veszi, hogy a tárgyalások Jugoszláviával gazdasági téren teljesen kielégitő eredményre fognak vezetni és ennek politikai téren is következményei lesznek.

Perlaky György kormánypárti képviselő a jugoszláv-magyar közeledésről a következőképpen nyilatkozott:

Az egységes párt nagy örömmel üdvözli a jugoszláv-magyar közeledés gondolatát

és éppen ezért nagy fontosságot tulajdonit a Szamouprava ismeretes cikkének és Radics István genfi nyilatkozatának is. Kivánatos volna, hogy a nyilatkozatnak kétségkivül helyes szempontjai mielőbb érvényesülnének a gyakorlatban is. Meg vagyok arról győződve, hogy

Horthy kormányzó mohácsi beszédének most már hamarosan igen messzemenő következményei lesznek,

ugy gazdasági, mint politikai téren.

Hasonlóképpen nyilatkoztak a többi egységespárti képviselők is.

Tovább folynak a francia-német tárgyalások

Francia jogi és gazdasági szakértők tanulmányozzák a thoiry-i szerződés tervezetét — Loucheur kijelentette, hogy a német-francia közeledés nem jelenti Franciaországnak régi szövetségeseitől való eltávolodását

Stresemann bejelentette Németországnak igényeit volt gyarmataira és a teljes szuverénitásra

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter a keddi minisztertanács után vidéki nyaralójába, Normandiába utazott. A legközelebbi minisztertanács október 11-ikén lesz és addig

jogi és gazdasági szakértők tanulmányozzák azt a szerződéstervezetet, amit Briand és Stresemann Thoiryban megállapitott.

A Petit Parisien szerdai számában érdekes részleteket közöl a kedd esti minisztertanácsról. Amikor Briand külügyminiszter befejezte ismertetését a thoiry-i megállapodásokról, Barthou szükségesnek találta, hogy *az illetéktelen sajtóhadjáratról* megemlékezzék és hangsulyozta, hogy

semmiféle nézeteltérés nincs a kormányon belül Briand megállapodásainak helyességére nézve.

Briand beszámolójában kiemelte, hogy minél hosszabbra nyujtanak el valamit, annál nehezebb a megegyezés, másrészt pedig

azok az engedmények, amelyeket Franciaország ma még felajánlhat és amelyek ma még értékesek, annál inkább vesztenek jelentőségükből, minél inkább közeledik a versaillesi békeszerződésben megállapitott határidő.

Ezért feltétlenül előnyös már most keresni a megegyezést Németországgal, annál is inkább, mert

a német kormány nem kiván lehetetlent és eltemette a reváns gondolatát

és Stresemann részéről *hasonló jóindulat volt tapasztalható* a tárgyalások folyamán. Hangsulyozta végül Briand, hogy *a megállapodásokkal nem kötötte le a francia kormány politikáját és diplomáciai szabadságát.*

Briand beszámolója után egyes miniszterek, akik már Locarno óta teljesen azonositják magukat Briand külpolitikájával, élénken helyeselték a külügyminiszter fejtegetéseit, mások jelentéktelen ellenvetéseket tettek, amelyek azonban csak technikai természetüek.

Eddig még nincs megállapitva pontosan, hogy mikor folytatják a francia-német tárgyalásokat.

Egyelőre diplomáciai uton folytatják a tárgyalásokat, később Briand és Stresemann találkozni fognak,

hogy a megállapodásokat véglegesitsék.

„Franciaországnak a háboru és a béke között kellett választania"

Genfből jelentik: A genfi francia delegáció vezetője, *Loucheur* kedden este fogadta az ujságirókat és nyilatkozott előttük Európa pénzügyi, ipari és kereskedelmi szanálásáról. Kijelentette Loucheur, hogy

most, hogy Németország tagja a Népszövetségnek, a gazdasági szanálás minden előfeltétele adva van.

Megcáfolta ezután Loucheur azokat a hiresztelésekat, amelyek szerint az angol-szász ipari termelés ellensulyozására francia-német-lengyel gazdasági blokk van készülőben, mint ahogy azt Angliában és Amerikában tudni vélik. Ezek a hiresztelések csak azt bizonyitják, hogy Angliában és Amerikában éppugy nincsenek informálva a legutóbbi eseményekről, mint ahogy Párisban sem tudják, hogy tulajdonképpen mi megy végbe. Hangsulyozta végül Loucheur, hogy

téves az a hir, hogy Franciaország Németország kedvéért elejti régi barátjait,

a német-francia közeledés Franciaországnak régi szövetségeseivel való baráti viszonyát nem befolyásolja.

Franciaországnak béke és háboru között kellett választania és Franciaország a békét választotta,

— fejezte be érdekes nyilatkozatát Loucheur.

Anglia szivesen látja a német-francia megegyezést

Londonból jelentik: Briand és Stresemann tárgyalásaival a Times szerdai száma vezércikkben foglalkozik és történelmi visszapillantást vet a német-francia közeledés előzményeire. A Times ezután élesen szembeszáll azzal a feltevéssel, mintha Angliának kellemetlen lenne, ha Franciaország békésen egyeznék meg Németországgal.

Stresemann a francia megszállás jogtalanságáról

Genfből jelentik: A svájci német kolónia kedden este összejövetelt rendezett a német delegáció tiszteletére és ezen az összejövetelen Stresemann külügyminiszter beszédet mondott, amelyben nagyfontosságu politikai kijelentéseket tett. Hangsulyozta, hogy

Németország nem ismerheti el azt a felfogást helyesnek, amely különbséget tesz olyan államok, illetve népek között, amelyeknek joguk van arra, hogy gyarmatuk legyen és olyanokra, amelyek gyarmatokra nem tarthatnak igényt.

Most azonban ez a kérdés nem időszerü. Németország fokozatosan tér magához. A világháboru nyomán bekövetkezett gazdasági nyomoruságban elsősorban nem gyarmatokra van Németországnak szüksége, hanem *minden erejét szuverénitásának helyreállitására kell forditani.*

Nem az a kérdés, hogy csökkenteni kell a francia megszálló csapatok létszámát, hanem az, hogy egyáltalán összeegyeztethető-e német területek megszállása Népmetországnak a Népszövetségben való odaadó közreműködésével.

Kérdés, hogy a Saar-terület megmaradhat-e francia uralom alatt, hogy német terület el lehet-e vágva a német birodalomtól. Ha Németországnak a jogokat pénzügyi áldozatokkal, sulyos anyagi terhekkel kell megváltani — mondotta Stresemann — ez nem játszhat szerepet, hiszen

a politikai szabadság visszanyerése a fő.

Most csak arról van szó, hogy német területen visszanyerjük a teljes szuverénitást, ezentul pedig az okos politika feladata megtalálni az utat, amelyen haladva és más népekkel válvetve

Európa szivében biztosithatjuk a népek önrendelkezési jogát.

A beszédet nagy tapssal fogadták.

Noviszad rendkivüli közgyülésen

foglalkozott a Magyar-ucca kövezésével

Noviszadról jelentik: A városi tanács szerdán délutánra rendkivüli közgyülést hivott egybe, hogy a Magyar-uccai kövezés kérdésében határozzon.

A közgyülés, amely mindvégig viharos lefolyásu volt, megvitatta a Magyar-uccai kövezés körül támadt bonyodalmas helyzetet. A belügyminiszterium, mint már jelentettük, a második árlejtést jóváhagyta, az építésügyi miniszterium azonban megsemmisitette a város határozatát és ujabb árlejtés kitüzését rendelte el. Minthogy az uccakövezéshez szükséges összeget az építésügyi miniszterium bocsátja a város rendelkezésére, a városi tanács a belügyminiszterium jóváhagyásával sem merte magára vállalni a felelősséget s ezért a közgyülés véleményét kérte ki. Konkrét javaslatot a városi tanács nem terjesztett a közgyülés elé, amely délután öt órától este fél nyolcig tárgyalta a rég huzódó kérdést, miközben *Klicin* Mita és *Mijatovics* Szvetozár bizottsági tagok között rendkivül heves szóharc fejlődött ki.

A közgyülés végül is elhatározta, hogy *Csulum* Jánost és *Vucsetics* Milán városi főszámvevőt Beogradba küldi azzal a feladattal, hogy mindenáron igyekezzenek megszerezni az építésügyi miniszterium jóváhagyását is, mert a város addig nem engedheti meg a munkálatok megkezdését, mig a belügyminiszterium után az építésügyi miniszterium jóvá nem hagyja a közgyülés legutóbbi határozatát.

Az elpusztult paradicsom

Miami, az amerikai Riviera

A ciklon által elpusztitott *Miami,* a világ egyik legszebb fürdőhelye volt. *Florida,* melyet a spanyolok azért neveztek el igy, mert virágvasárnapján fedezték fel, nem ország, hanem egy óriási mocsár, amelynek szélein van egy kis szárazföld. A mocsár tele van ötkilós békákkal, vizi kigyókkal, alligátorokkal és a legveszedelmesebb telekspekulánsokkal, akiknek szörnyü bünei miatt az Ur elsöpörte a föld szinéről Florida legszebb pontját, Miamit.

Miami annak köszönhette létét, hogy Newyorkban, bár ez a város Nápolyval egy vonalban fekszik, t[illegible]bnyire rettentő hideg a tél. Kanadától Newyorkig sik területen fut a téli szél és csontkeményre fagyasztja a földet és a legtöbb ember szivét. A nagy fagy megérkezését huszonnégy órával előre jelzi a meteorógus s a délre induló vonatokat a hideg megérkezése előtt megrohanják a vagyonos emberek. Ez oly általános szokássá vált, hogy aki télen nem megy Európába a Rivierára, vagy legalább Floridába, az nem számit a társasághoz.

Tehát le kell menni Miamiba, vagy az olcsóbb *Palm-Beachbe,* vagy a még olcsóbb *Jacksonvilleba* és anzikszokat kell irni az otthonmaradt üzleti barátoknak és konkurenseknek: »Itt vagyok!« Az igazi gazdagok közzététetik legujabb fényképüket: »uszónadrágban a parton, karácsony napján!« A müvésznő, vagy más nevezetes nő a milliomosoknál elengedhetetlen az ilyen felvételeken is. A hölgyek a tengerben vétetik le magukat, amint a vizbe állitott asztalkánál, szntén vzbein ülve, uzsonnáznak.

Miami persze »tárt karokkal« várja a jómódu vendégeket: a számla miatt rezonirozni itt igazán nem lehet... A legolcsóbb szoba tiz dollár naponként, egy szerény ebéd öt dollár — hiszen az emberek azért jönnek ide, hogy megmutassák, hogy van pénzük. Miami, Palm-Beach, meg a többi mind egy-egy óriási köpülyöző intézet, hol a jómódu embereken eret vágnak és kiszivattyuzzák belőle a felesleges pénzt.

Természetes, hogy odasereglenek nemcsak azok, akik szabadulni akarnak a pénzüktől, hanem azok is, akik pénzt akarnak szerezni. A »*félvilág*«, melynek határai felfelé is, lefelé is teljesen elmosódnak, Floridába szállitja legszebb hölgyeit, természetesen a legszebb toalettekben, melyeket előzően kiállitanak a Fifth avenue vagy a Madison avenue legdrágább üzleteinek kirakataiban. *Minden szélhámos bankár és minden szélhámosabb spekuláns Floridába siet üzletet kötni* s költekezésével természetesen el akarja kápráztatni kiszemelt áldozatát.

A legkitünőbb italok és legmagyszerübb játékbarlangok is kitünően hozzájárulnak az emberek szórakoztatásához. És miután itt csak meg kell találni az emberek gyenge pontját és már dől belőlük a pénz — minden üzlet virágzik Floridában s a tyukszemvágótól a bankárig mindenki részegre keresi magát.

Befelé terjeszkedni nehéz, mert a talaj mocsaras, tehát csak kifelé, a tenger felé lehet terjeszkedni. Feltöltik a tengert, amig csak lehet, akármibe kerül is, mert minden kifizeti magát. S ha már olyan mély a viz, hogy feltölteni technikai lehetetlenség: hatalmas vasbeton-kockákat készitenek, melyeknek a belsejében levegő van — ezek usznak a tenger felszinén s *három-négyszázat egybekapcsolva vaspántokkal és kapcsokkal előttünk az uszó sziget,* melyen egy-kettőre elkészülnek a legkitünőbb Rabitz-falakból a pompás vendéglők, tánctermek, mozik és egyéb mulatóhelyek...

Egész Florida ideálisan sik terület s ezért van kitéve oly rettenetes ciklonoknak, melyek a déli szélességnek ezen a fokán hol Ázsiában, hol Amerikában csaknem minden évben elpusztitanak egy-egy várost. Floridától kissé nyugatra a Missisippi torkolatánál Ealveston városát husz évvel ezelőtt éppen ugy pusztitotta el a ciklon, mint most Miamit: a forgószél nemcsak rombadöntötte az épületeket, hanem besöpörte a tengert a városba és mindjárt el is takaritotta a romokat és a tengerbe temette a halottak százait.

Sodoma és Gomorrha pusztulása ilyen lehetett — kicsinyben.

Kinek a hatáskörébe tartozik

a munkanélküliség problémájának megoldása?

Vita a munkanélküliség gyakorlati megoldásáról a Népszövetség egyik albizottságában

Genfből jelentik: A munkanélküli román és örmény menekültek letelepitéséről szóló jelentés tárgyalásánál a Népszövetség illetékes albizottságában *Pauli* osztrák delegált elfogadásra ajánlotta *Breitscheid* előadó jelentésének azt a részét, a mely a bizottság tagjainak sorában heves ellenzésre talált. A jelentésnek ez a része központi információs iroda felállitását ajánlja a munkanélküliség problémájának gyakorlati megoldása érdekében. Az osztrák kiküldött határozati javaslatot nyujtott be, amelyben Breitscheid jelentésének ezt a pontját a legközelebbi jövőben összeülő nemzetközi világgazdasági konferencia elé kivánja terjeszteni.

Albert *Thomas,* a nemzetközi munkairoda vezetője azt javasolta, hogy Breitscheid jelentésének ezt a pontját inkább a nemzetközi munkahivatal elé terjesszék. Ezt a javaslatot ugy az osztrák delegált, mint maga Breitscheid is elfogadta és igy az albizottság ilyen értelemben döntött.

Az amerikai ciklon még egyre pusztit

Bahama szigetén is nagy károkat okozott a forgószél

Newyorkból jelentik: A ciklon Florida szigetétől keletre terjed és még mindig nagy pusztitásokat okoz. Különösen nagy károkat idézett elő a forgószél Bahama szigetén, ahol a fából épült házakat kivétel nélkül elsöpörte. A szigeten négyezer ember vált hajléktalanná. Encarnacion városa, amely *Paraguay egyik legnagyobb városa, a ciklon áldozata lett.* A városban roppant sokan haltak meg.

Az Encornacion körüli ciklon által okozott katasztrófáról Newyorkba érkezett jelentések ellentmondanak egymásnak. A forgószél pusztitásáról még nem lehet tiszta képet alkotni. Az egyik jelentés szerint Encornacion-ban 150 ember halt meg és 500 a sebesültek száma, ezzel szemben azonban *egy későbbi jelentés már 400 halottról és rengeteg sebesültről számol be. Encarnacion belső városnegyede teljesen elpusztult,* rombadőlt többek közt két hatalmas szálloda, több bankpalota és a városi villamosmüvek telepe is. *A kár több mint egymilió dollár.* Az ország minden részéből segélyvonatok indultak nagy élelmiszer szállitmányokkal a paraguai károsultak segélyezésére.

A Coolidge elnök által meginditott gyüjtőakció eredményeképpen eddig százmillió dollár segély gyült össze a katasztrófa áldozatainak támogatására. Az Egyesült-Államok kormánya torpedórombolókat inditott utba Florida felé nagyszámu legénységgel a romok eltakaritására. A hatóságok szigoru utasitást kaptak arra, hogy *a romok közt fosztogatókat a helyszinen lőjjék agyon.*

Stresemann külügyminiszter elutazott Genfből

Bucsunyilatkozatában kijelentette, hogy nagyon is tulbecsülik a thoiry-i találkozás jelentőségét, akik azt hiszik, hogy ott Európa uj térképét állapitották meg

Genfből jelentik: Stresemann német külügyminiszter szerdán délután autón elhagyta Genfet, hogy Bécsen keresztül Berlinbe térjen vissza. Stresemann távozásával a német delegáció vezetését Schubert államtitkár vette át. Ugyancsak szerdán utazott el Genfből Zelesky lengyel külügyminiszter is.

Stresemann a déli órákban bucsut vett a Genfben tartózkodó külföldi ujságiróktól és felhasználta ezt az alkalmat, hogy megcáfolja azokat a téves hireket, amelyek a svájci német kolónia kedd esti összejövetelén elmondott beszédével kapcsolatban terjedtek el és amelyek a milanói *Secolo* hasábjain is napvilágot láttak.

— Tegnapi beszédem a legfantasztikusabb hiresztelésekre adott alkalmat — mondotta Stresemann. — A Brianddal folytatott tanácskozásokról egyáltalában nem mondottam azt, hogy ezeknek a tanácskozásoknak a tárgya a Rajna-vidéket megszálló csapatok létszámának csökkentése volt. E kérdéssel kapcsolatban csak arra utaltam, hogy **Németországnak a Népszövetségbe való felvétele teljesen feleslegessé tette a német területek megszállását.**

Ugyanilyen értelemben nyilatkoztam a Saar-vidékről és *a népek önrendelkezési jogáról tett kijelentésem a Saar-vidéken megtartandó népszavazásra vonatkozott.*

Nagyon is tulbecsülik a Thoiry-i tanácskozás jelentőségét azok, akik azt hiszik, hogy Thoiryben a német és francia külügyminiszter Európa uj térképét állapitotta meg.

A milanói *Secolo* cikke szerint *Ausztriának Németországhoz való csatlakozásáról és Tirol annexiójáról is tárgyaltunk volna.* Nagyon is lebecsülik egyéniségemet, akik feltételezik, hogy ilyen ostoba beszédet mondottam.

Stresemann nyilatkozatát következő szavakkal fejezte be:

— Nagyfoku megelégedéssel tölt el Németországnak a Népszövetségbe való felvétele és a német-francia megegyezés. *Aki Európa pacifikálásának eszméjét tartja szem előtt, az jól vigyázzon, hogy fantasztikus hiresztelésekkel ne veszélyeztesse az európai békét.*

Ujabb földosztás készül Szuboticán

Helyi igénylőket fognak kielégiteni a városi földek további lefoglalásával

Az agrárreformügyi minisztériumból szerdán Szuboticára érkezett egy bizottság, mely a városi kezelésben levő földterületeket fogja felmérni. A bizottság tagjai: *Filipovics* Milán miniszteri inspektor, *Krnyetics* Jován inspektor-mérnök és *Radovics* Márkó miniszteri előadó dr. *Hoffmann* Kálmán szuboticai városi tanácsnokkal kiszálltak Hajdujárásra, ahol felülvizsgálták a város földjeit és a telepitványeket.

A városnak a maximumnál több földje van házikezelésben, de ez legnagyobbrészt homok. A minisztérium ugy határozott, hogy ezt a földet is felosztja az igénylők között. A bizottság feladata lesz megállapitani, hogy a városnak mennyi lefoglalható földje van és erről jelentést tesznek majd az agrárügyi minisztériumnak. Hir szerint azt a földet, amit a várostól elvesznek, helyi igénylők között osztják szét.

A miniszteri bizottság csütörtökön délelőtt dr. Hoffmann Kálmán gazdasági tanácsnok bevonásával ülést tart, amelyen elkészitik a minisztériumnak szóló jelentést a városi földekről.

Párisban

a világhirü Rodier, Picardie, stb. cégeknél személyesen beszerzett

őszi és téli divatujdonságok

raktárra érkeztek

Nőikabát-, kosztüm és ruhaszöveteim

a legkényesebb izlést kielégitő különlegességek

Az eddigieket fölülmuló választékos raktáram megtekintését kérem

Matija Székely

divatháza

Subotica, Főtér

8616

HIREK

Valahol messze

a Bajkál-tó partján élt Ibrahim, a halász, akit még soha nem szeretett senki.

Puha, fekete haja volt, mely belehullott a szemébe és mindig nevetett... Ha alkonyatkor csónakjába szállt, vidáman énekelt és hangja kacagva suhant tova az apró hullámokon.

✱

... Csendesen, mint az árnyék siklott a csónak és az alján ott feküdt Ibrahim és nézte, nézte a csillagokat... Mintha furcsa, vidám meséket olvasott volna az égről... Néha halkan, nagyon halkan énekelni kezdett, talán ő maga se tudta, mit s a pici hullámok lassan, könnyedén ringatták... Éjjel aztán nagy, szürke fátyol ezüstszálai gomolyogtak feléje, mint a tó illatos, mámoros lehellete... Mint csillogó lepel ráborult a köd és mintha érezte volna a selymes, simogató érintést... Ilyenkor lecsukta szemeit és elgondolkozott.

— Szeretnék álmodni... Valami különöset, csodásat, ami más lenne, mint az élet... Szeretném, ha valaki sugdosna a fülembe, ha valaki lesimitaná a homlokom.

Aztán felkacagott... Szétfoszlott körülötte az ezüstös könnyed pára és mintha mindig magasabbra emelkedett volna... aztán ránevetett a hold...

Apró, fényes pontok látszottak a messzeségben, a bárkák égő fáklyái.. Kivetette hálóját s a csónak lassan, ahogy a viz vitte magával, ringott tovább.

A könnyed, selymes májusi éjjel orgonaillatot hozott feléje a szigetről.

Valami ellenállhatatlan erővel huzta szemhéjait, fülében kis dalok zsongtak... s minden szebbnek tünt fel előtte, mint máskor.

Érezte, hogy szemei lecsukódnak, hogy valami nehéz, fojtogató illat csap az arcába, mintha ajkára fehér liliomszirmok hullanának.

— — — — — — — — — — — — —

Csilingelő, apró gyöngyvirágok között hevert s mint sok-sok gyémántszem, harmatcseppek csillantak a pici kis hófehér szirmokon... Hallotta, amint a szél meglibbentette őket, ugy szóltak, mint gyerekes, csöpp kacagás... Valaki hüvös, puha ujjaival végigsimitotta homlokát... Nagy, kék szemek néztek a szemébe és nevető száj suttogott:

— Megcsókollak...

És ugy érezte, mintha izzó parázs hullott volna a szájára.

— Szeretni foglak...

Olyan volt ez a hang, mint egy aranygong kongása.

S Ibrahim elfelejtett mindent, amit élt... Sokáig volt boldog s az órák repültek, mint tarka kis pillék... Esténként a viz mellett ültek és a Bajkál tava édesen, halkan mesélte nekik csöndes, szerelmes titkát...

Aztán egyszer a lány nem engedte megcsókolni a száját.

Nem tudott a fiu szemébe nézni... s mintha valami nagy, fájó szomoruság lopózott volna közéjük.

Ibrahim egyszer megkérdezte:

— Miért félted tőlem a szádat?

Nem válaszolt...

Csak később... Kezébe fogta a fiu fejét...

— El kell mennem, Ibrahim... Soha többet nem szabad látnunk egymást... Mindegy, hogy miért... Azt akarom, hogy sose felejts el, hogy ugy maradjak neked, mint egy álom, melyet sose tudsz elfelejteni.

— — — — — — — — — — — — —

Mikor fölébredt, a nap apró szikrái röppentek a vizből...

És Ibrahim, senki nem tudta, miért, soha többé nem nevetett.

Quasimodo.

— **Trifkovics Márkó házelnök is résztvesz a batinai főszolgabirói épület ünnepélyes felavatásán.** Szomborból jelentik: Az ujjonan épült batinai főszolgabirói épület ünnepélyes átadása szeptember huszonnegyedikén fog megtörténni, amelyen *Petrovics* Milivoj főispán és *Rajics* Szvetiszláv alispánon kivül résztvesz *Trifkovics* Márkó házelnök, a szombori kerület radikális párti képviselője is.

— **Csökkentik a miniszterhelyettesek számát.** Beogradból jelenik: A pénzügyminiszter javaslatot készitett, mely szerint a miniszterhelyettesek négyötödrészét megszüntetik. Eszerint csak hadügyi, közlekedésügyi, belügyi, pénzügyi és épitésügyi miniszereknek lenne helyettesük, a többi minisztériumokban pedig az általános osztály főnöke töltené be a miniszter helyettesének tisztét is.

— **Főhadnagyi kinevezés.** Szentáról jelentik: A hadügyminiszter Drnyevics Bogdán szentai tanitót tartalékos gyalogsági főhadnaggyá nevezte ki.

— **A beogradi opera együttese október tizennegyedikén és tizenötödikén szerepel Budapesten.** Budapestről jelentik: A budapesti szinházi körök és a beogradi opera igazgatósága között — mint a Bácsmegyei Napló már jelentette — már hetek óta tárgyalások voltak folyamatban a beogradi opera együttesének budapesti vendégjátéka ügyében. Ezek a tárgyalások most eredményre vezettek és a létrejött megállapodás szerint a beogradi opera együttese október 14-ikén és 15-ikén, vagyis két estén fog a budapesti Városi Szinházban vendégszerepelni. A beogradi opera tagjai a »Boris Godunov« cimü operát fogják Budapesten bemutatni, amelynek cimszerepét Jureneff orosz baritonista fogja énekelni.

— **Utépitések Bácskában.** Szomborból jelentik: A vármegye területén javában folynak az utépitési munkálatok. A Gornji és Dolnji-Kovilj közti két és fél kilométeres utszakasz épitését már befejezték és az utat szerdán át is adták a forgalomnak. A Glozsán—Petrovác és Kulpin közti tizenegy kilométeres vármegyei ut javitása a közel jövőben befejeződik és még e hó folyamán átadják a forgalomnak. Javitás alatt van a Temerin melletti öt kilométeres utvonal. A Bács—Vajszka közötti hat kilométeres müut javitását a jövő héten fogják megkezdeni.

— **Az elmaradt fizetéstöbblet kiutalását kérik a vármegyei tisztviselők.** Szomborból jelentik: A vármegyei tisztviselőkar memorandumot adott át Rajics Szvetiszláv alispánnak. A memorandumban a tisztviselők azt kérik, hogy az őket a tisztviselőtörvény alapján megillető 1923 szeptembertől 1924 május elsejéig járó fizetéstöbbletet a vármegye saját terhére fizesse ki. A kérés fölött a legközelebb összeülő megyei közgyülés fog határozni.

— **Nem helyezik házi őrizetbe Windischgrätz herceget.** Budapestről jelentik: A Kuria szerdán foglalkozott azzal a felfolyamodással, amellyel Windischgrätz és Nádossy védői éltek védenceik szabadlábrahelyezése érdekében. A Kuria zárt ülésben elutasitotta a védők felfolyamodását és elrendelte a frankhamisitási pör mindkét elsőrendü vádlottjának további vizsgálati fogságát. Foglalkozott a Kuria Windischgrätz védőjének arra vonatkozó kérelmével is, hogy a herceget helyezzék házi őrizetbe, amit az itélőtábla ugyancsak elutasitott. A Kuria a védőnek ez a felfolyamodását is elutasitotta és kimondotta, hogy Windischgrätz Lajos herceget nem helyezi házi őrizetbe.

— **Sulyos repülőszerencsétlenség a bonnei repülőtéren.** Bonneből jelentik: A repülőtéren hétfőn háromezer iskolásgyermek előtt bemutatták két repülőgép manővrirozását. A két repülőgépnek egy léghajót jelző ballont kellett lelőni. A gyakorlat közben a két repülőgép olyan közel jutott egymáshoz, hogy az egyiknek gépfegyver lövéseitől a másik repülőgép lángot fogott, felrobbant és lezuhant. A repülőgép pilótáját és megfigyelőtisztjét holtan hurzták ki a repülőgép roncsai alól.

Az eszperantó és a szamár

A romániai eszperantó szövetség Galacban országos kongresszust tartott, amely hajókirándulással volt egybekötve. A kongresszusról szóló tudósitásunk megemliti, hogy a kirándulás kellemes hangulatában egymásután születtek az esperantó anekdoták. Egyik legjobbat dr. Fischer galaci orvos, az eszperantó egyik világhirü tekintélye mondotta akövetkezőleg:

— Bulgáriában utaztam nemrég az ottani kongresszusra. Nem adtak kedvezményes vasuti jegyet s hogy spóroljak, a harmadik osztályba ültem be. Mellettem egy bolgár paraszt utazott. Pipázgatás közben odaszólt hozzám:

— Hová megy az ur?

— Az eszperantó gyülésre.

A paraszt néz egyet.

— Mi az az *eszperantó?*

— Az eszperantó az a nyelv, bácsi, amelyet mindenki megért.

— Ejnye be jó volna tudni azon — lelkesült a paraszt. Szamaraimmal bejártam Macedóniát, Szerbiát, Görögországot, cserépfazekakat árultam. Olyan nehezen ment minden országban a beszéd. Irigyeltem a szamaramat. Az mindenütt olyan könnyen összebarátkozott a társaival...

— **Belépőjegyek a Zsivot-pör főtárgyalásán.** A szuboticai törvényszék, mint már jelentettük, szeptember 27-én, hétfőn reggel kezdi meg a Zsivot-pör főtárgyalását, amelyet a városháza tanácstermében tartanak meg. A tárgyaláson csak belépőjeggyel lehet résztvenni. A jegyeket pénteken és szombatoon adja ki a törvényszék irodaigazgatói hivatala.

— **Szurkáló öregember.** Beogradból jelentik: Az elsőfoku biróság szerdán délelőtt itélkezett Hajós István zemuni születésü hatvanéves beogradi cipész felett, akit sulyos testi sértéssel vádoltak. Hajós egyidőben együtt lakott a Szomborszka-uccában Zsivkovics Jelica özvegyasszonnyal, de amikor ennek fiai követelték, hogy vegye feleségül az asszonyt, Hajós elköltözött a lakásból. Pár hónap mulva Hajós ujból megjelent Zsivkovics Jelicánál, ahol helyét idő közben már más foglalta el. Követelte, hogy vegyék vissza régi szállásába, minthogy pedig az asszony erre nem volt hajlandó, Hajós kést rántott és két helyen megszurta Zsivkovics Jelicát. A biróság Hajós Istvánt két évi börtönre itélte.

— **Katonai zendülés egy holland városban.** Amszterdamból jelentik: Assen holland városkában kedden a gyalogsági kaszárnyában lázadás tört ki. A legénység a rekkenő hőségben nem akart kivonulni, megtagadta az engedelmességet és a kaszárnya udvarán gyülekezett, kommunista dalokat énekelve. A tisztek fölszólitották a legénységet, hogy ne ragadtassa el magát sulyos fegyelemsértésre, mire a zendülő legénység több lövéssel válaszolt. A lövésekre a tisztek revolverlövésekkel feleltek. Amikor a helyzet már teljesen elmérgesedett, egy szomszédos kaszárnyából segitség érkezett és lefegyverezték a zendülő ezredet. A lövöldözések során két altiszt meghalt, többen megsebesültek. A zendülőket haditörvényszék elé állitják.

— **Államositották a moli postahivatalt.** Molról jelentik: A moli kereskedők már régebben mozgalmat inditottak az iránt, hogy a község postahivatalát, amely postamesteri kezelésben állott, államositsák. A postaügyi minisztérium most teljesitette a moli kereskedők óhaját és a postahivatalt már át is vették az állam kiküldött tisztviselői.

— **Kikövezik Szomborban a Kralj Alekszandra-uccát.** Szomborból jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy a Kralj Alekszander főuccát ujra kövezteti, miután a jelenlegi kövezet olyan rossz állapotban van, hogy az autó és kocsi forgalmat csak nagy nehézségek árán lehet rajta lebonyolitani. Az uccakövezési munkálatokat még e héten megkezdi a város.

— **A semmitőszék felmentett két ujságirót.** Noviszadról jelentik: Magyari Domokos hirlapiró, a *Bácsmegyei Napló* munkatársa Vig Lajos, a Bácsmegyei Napló szentai munkatársának tudósitása alapján a Bácsmegyei Naplóban egy cikket irt, melyben megirta, hogy Szentán álarcos rablókat fogtak el, akik között egy egész család is volt. Tévedésből a család tagjai közül olyannak a neve is belekerült a cikkbe, akinek az ügyhöz semmi köze sem volt. A szuboticai törvényszék az illető panaszára megindult sajtóperben elfogadta Magyari és Vig hirlapirók védekezését, amely szerint jóhiszemüen tévedtek és mindkettőt felmentette. A panaszos képviselője felebbezésére a noviszadi felebbviteli biróság is helybenhagyta a felmentő itéletet, amely ellen a panaszos semmiségi panaszt jelentett be. A noviszadi semmitőszék szerdán elvetette a semmiségi panaszt és indokolásában kimondotta, hogy gondatlanságból, vagy jóhiszemüen elkövetett rágalmazások nem büntethetők.

— **A vádtanács feloldotta az elkobzás alól a becskereki Rendkivüli Ujságot.** Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszéki vádtanácsa szerdán foglalkozott a Becskereken megjelenő »Rendkivüli Ujság« elkobzásának ügyével. Az ujságot mint ismeretes az ügyészség rendeletére kobozták el, mert abban az apácakolostorok életéről olyan cikk jelent meg, amely a kolostor-lakók erkölcsös életét vonta kétségbe. A vádtanács a lapot feloldotta azzal az indokolással, hogy a biróság nem bocsátkozhat bele annak a vizsgálatába, hogy a középkori kolostorokban milyen élet volt. A lapot a vádtanács határozata értelmében még szerdán visszaadták kiadójának, aki hálás a reklámért, amit az elkobzás révén kapott.

— **Az adai földmivesiskola uj igazgatója.** Adáról jelentik: Vukicsevics Jankót, az adai földmivesiskola igazgatóját Szarajevóba helyezték át. Helyébe Cijuk Alekszander, a pozsegai földmivesiskola eddigi igazgatója kerül Adára.

— **Uj iskola.** Szomborból jelentik: A topolai határban létesült dobrovoljáctelepen iskolát épitettek, amely már elkészült és ünnepélyes formaságok között át is adták rendeltetésének.

— **Egy asszony megmérgezte magát és két gyermekét.** Bécsből jelentik: A Klosterneuburg melletti Kierling községben egy Zuckné nevü asszony veronállal megmérgezte magát és két gyermekét. Az asszony életben maradt, a két gyermek azonban meghalt. Az asszony vallomásában azt állitja, hogy roppant izgatott állapotban volt és ezért veronált vett be, hogy nyugodtan tudjon aludni és hogy gyermekei se zavarják, nekik is veronált adott be. A gyermekek részére azonban valószinüleg a kelletténél nagyobb adagot adott be és az okozta a szerencsétlenséget.

— **A korszerü község.** Megjelent a »Szavremena Opstina«, a városok és községek szociális, kulturális és gazdasági haladásának problémáit tárgyaló folyóirat szeptemberi száma, amelyben dr. Sztojadinovics Miloszláv, a lap szerkesztője, a bécsi nemzetközi városkongresszusról ir »Egy jelentős manifesztáció« cimmel. Jovanovics Szlobodán egyetemi tanár »Az önkormányzat az első radikális programmban«, Lapcsevics Dragica »Városainkról«, dr. Fugger Nikola »Állami felügyelet és községi pénzügyek«, Koszics Szlávkó »A községekről szóló törvénytervezet némely fogyatékosságai«, dr. Jovanovics K »Választójog a községekben« cimmel irt tanulmányt a lapba. Ezenkivül a vajdasági jegyzőknek a községi törvényre vonatkozó memorandumát, továbbá a városokról szóló törvénytervezetet és más cikkeket közöl a folyóirat.

— **Uj rádióállomások.** Beogradból jelentik: A posta és távirdaügyi minisztérium a jóváhagyási számlára rövidesen apparátusokat és anyagokat kap néhány uj rádióállomás felállitásához. Az egyik uj államást Podgoricában, a másikat Zagrebben, a harmadikat Beogradban állitják fel.

— **Változás a szuboticai pénzügyigazgatóságnál.** A pénzügyminisztérium Obradovics Milánt a szuboticai pénzügyigazgatósághoz könyvelőnek nevezte ki. Popovics Koszta szuboticai pénzügyi tisztviselőt a pénzügyminiszter a bitolji pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

— **Drága tüzelő.** Noviszadról jelentik: Stupovski Szteván és Kármán Pavle glozsáni földmüvesek 1924 juniusában Schwindt József glozsáni gazdától 2000 dinár értékü fát akartak lopni, de a gazda fia észrevette és a lopást megakadályozta. A noviszadi törvényszék Stupovszkit 3 havi, Kármánt 14 napi fogházra itélte. A noviszadi felebbviteli biróság szerdán Stupovszki büntetését 5 havi fogházra emelte fel.

— **A petrováci jegyző.** Noviszadról jelentik: Djer Misa bácspetrováci 64 éves lakos a Zastava 1922 december 5-iki számában Lámos Janó bácspetrováci községi jegyzőről azt állitotta, hogy megkárositotta Petrovác községet 25.555 dinárral, továbbá közmunkára rendelte ki Djert és mert az nem ment el, megbirságolta 20 dinárral, de nem tudja, hogy ez az összeg kinek a zsebébe vándorolt, továbbá azzal vádolta a jegyzőt, hogy hadiözvegyeket is rendelt ki közmunkára. A noviszadi kerületi törvényszék Djert multévi november 16-án 1 havi fogházra itélte. A noviszadi felebbviteli biróság szerdán felmentette Djer Misát a rágalmazás vádja alól.

— **Apja védelmében ölt.** Noviszadról jelentik: Veliki-Szredistjén Zsivojnov Vásza összeveszett Djordjev Ivánnal és amikor az öreg embert bántalmazta, annak fia apja segitségére sietett, de az erős Zsivojnov Vásza a fiut is megverte. Ezt látva Djordjev Iván fiatalabb fia, Djordjev Száva, késsel rontott apja és bátyja támadójára és a kést markolatig döfte Zsivojnov szivébe, aki a helyszinén meghalt. A belacrkvai kerületi törvényszék multévi november 28-án egy évi fogházra és három évi hivatalvesztésre itélte az apja és bátyja védelmében szurkáló fiut. A noviszadi felebbviteli biróság szerdán megváltoztatta az itéletet és a büntetést öt évi fogházra emelte fel. Azonkivül a hivatalvesztésre vonatkozó mellékbüntetést is 5 évre emelte fel. Az elitélt semmiségi panaszt jelentett be.

— **Sikkasztásért elitélt szentai lakatos.** Noviszadról jelentik: Özvegy Auer Istvánné szentai lakos 1920 március havában megbizta Burányi István szentai lakatost, aki ép akkor Szegedre utazott, hogy hozzon el Auerné sógorától 10.000 koronát. Burányi István el is hozta a pénzt, de azt saját céljaira forditotta és az asszonynak azt mondotta, hogy a sógora nem adott pnézt. Auerné áprilisban ujból megkérte, hogy ha elmegy Szegedre hozzon pénzt. Burányi ekkor is 5750 koronát kapott, de ezt a pénzt sem adta át. A szuboticai kerületi törvényszék Burányit kétrendbeli sikkasztás miatt két havi elzárásra és 3 évi hivatalvesztésre itélte, amely itéletet a noviszadi feelbbvieli biróság szerdán jóváhagyott.

— **Petrovoszelón nem szabad az iskolák előtt muzsikáltatni.** Petrovoszelóról jelentik: A petrovoszelói iskolaszék átirt a rendőrhatóságnak, hogy a szokásos uccai lakodalmas zenét az iskolák előtt tiltsa meg. A rendőrség az iskolaszék kérését teljesitette és ezentul az iskolák előtt nem szabad muzsikálni.

— **Sztarakanizsán megszüntettek két városi tanácsnoki állást.** Sztarakanizsáról jelentik: Dr. Gerovics József sztarakanizsai városi főügyész néhány nappal ezelőtt lemondott állásáról és lemondását a belügyminiszterium elfogadta. Ezzel egyidejüleg a belügyminisztérium takarékossági szempontokból, megszüntette a sztarakanizsai városi főügyészi és gazdasági tanácsnoki állásokat. A belügyminisztérium intézkedése következtében Tatics Alekszander gazdasági tanácsnok is megvált állásától.

— **A budapesti törvényszék elválasztotta Froreich Ernőt feleségétől.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék szerdára tüzte ki az apagyilkos Froreich Ernő válópörének tárgyalását. A meggyilkolt Egyedi Arthur leánya csak akkor adta be a válókeresetet férje ellen, amikor Froreichet már jogerősen nyolc évi fegyházra itélték. A szerdai tárgyaláson Froreich ügyvédje ellenezte a házasság felbontását, a biróság azonban felbontotta Froreich Ernő és Egyedi Ilonka házasságát és a nyolc éves Froreich Antalt anyja gondjaira bizta.

— **Pályázat mérnöki állásra.** Becskerekről jelentik: Becskerek város tanácsa pályázatot hirdet a megüresedett városi mérnöki állásra. Pályázati kérvények szeptember 30-ig küldendők be a városi tanács cimére.

— **Ezerhétszázhuszonegy tifuszbeteg van Hannoverben.** Hannoverből jelentik: Az utolsó huszonnégy óra alatt husz ujabb tifuszmegbetegedés történt Hannoverben és az utolsó napokban nyolc ember halt meg. A tifuszbetegek száma jelenleg összesen 1721 és a járvány kitorése óta nyolcvannyolcan haltak meg tifuszban a hannoveri kórházakban.

— **Eltemették a zagrebi kerékpárverseny áldozatát.** Zagrebből jelentik: Óriási részvét mellett temették el szerdán Sostarko Szlávkó zagrebi fiatalembert, aki a legutóbbi zagrebi kerékpárversenyeken halálos szerencsétlenség áldozata lett. A temetésen testületileg résztvettek az összes zagrebi sportegyesületek is.

— **Bizottság az agrárügyek likvidálására.** Beogradból jelentik: Dr. Sibenik agrárreformminiszter a legközelebbi napokban nevezi ki annak a bizottságnak a tagjait, amely törvényjavaslatot fog kidolgozni az agrárügyek végleges likvidálására Horvátország, Szlavónia, Szlovénia, Vajdaság és a Muravidék területén. A bizottság tagjai között lesz két szerb, két horvát és egy szlovén nemzetiségü.

— **A noviszadi zsidó nőegylet ötvenéves jubileuma.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó nőegylet vasárnap délelőtt, a noviszadi zsidó hitközség nagytermében élénken látogatott gyülést tartott, amelyen Hahnné Ernst Malvin elnöknő elnökölt és amelyen a nőegylet választmányán kivül dr. Lustig Nándor hitközségi elnök, Ernst Bernát és dr. Kis Henrik főrabbi is résztvettek. Az értekezlet beható vita után elhatározta, hogy a nőegylet ötvenéves jubileumának ünnepségét november 28-án tartja meg és arra dr. Alkalay Izsák grandrabbit és a szomszédos városok nőegyleteit és hitközségeit is meghivja. A jubileum ünnepi istentisztelettel kezdődik, amelyet diszközgyülés követ, este bankett és ünnepi hangverseny lesz. A jubileum alkalmával Fischer Jakab nyugalmazott hitközségi főjegyző megirja a nőegylet történetét, amely emlékkönyv alakjában jelenik meg.

— **Petrovics Szvetiszláv nem jön haza.** Noviszadról jelentik: Petrovics Szvetiszlávról, a noviszadi származásu hirneves filmmüvészről az a hir volt elterjedve, hogy a napokban Noviszadon lakó szüleinek látogatására haza jön. Petrovics Szvetiszláv legutóbbi levelében azonban arról értesitette szüleit, hogy ezidőszerint nem jöhet haza, mert csak most fejezhette be Nizzában második készülő filmjét és mert szerződése már október elejére Holywoodba szólitja, amerikai utjára mielőbb el kell indulnia és igy szülei látogatását későbbi időre halasztotta.

— **Ujabb harcok Damaszkusz körül.** Párisból jelentik: Damaszkusztól két kilométernyire északnyugaton arab törzsek megtámadtak három francia lovasjárőrt. A harc több órán át tartott és az arabok vereségével végződött. Az arab törzsek több halottat vesztettek és fegyvereiket a franciák zsákmányul ejtették.

— **Egy anya agyonverte részeg fiát.** Párisból jelentik: A Marseille melletti de Saint-Loup község egyik tanyáján halálosvégü családi dráma játszódott le, amelynek szereplői anya és fia voltak. Menard asszony husz éves fia részegen tért haza a tanyára, amiért édesanyja szemrehányást tett neki. A részeg legény, aki vérét a délfranciaországi forró bor még forróbbá tette, sulyos ütlegekkel felelt édesanyja korholó szavaira. A támadott anya baltát ragadott és azzal védekezett a támadóval szemben. Néhány pillatnatnyi harc után, a részeg legény anyja ütéseinek következtében holtan maradt a tragédia szinhelyén.

— **Uj árlejtést irtak ki a pénzügyigazgatóság épületére.** A szuboticai pénzügyigazgatóság hivatali helyiségeinek céljaira szükséges épület megvásárlására már két árlejtést tartottak, amelyeket a pénzügyminisztérium formai okokból megsemmisitett. A pénzügyigazgatóság ezért uj árlejtést irt ki, amit szeptember 29-ikén délelőtt tartanak meg a pénzügyigazgatóság helyiségeiben.

— **A vrsaci lovasezred őszi hadgyakorlata.** Vrsacról jelentik: A vrsaci 4-ik lovasezred őszi hadgyakorlatát szeptember 24-én és 25-ikén tartják meg a meszicsi patak környékén. A hatóságok ezt a területet elzárták a közlekedéstől.

— **Harc a zagrebi opera vezetése körül.** Zagrebből jelentik: A zagrebi Nemzeti Szinház vezetőségében már hosszabb idő óta heves harcok folynak, a melyeknek során dr. Benecsics intendáns felfüggesztette állásától Rukavina operaigazgatót. Rukavinát azonban, aki a Radics-párt tagja és igy a pártja támogatja, visszahelyezték állásába. A közoktatásügyi minisztérium részéről Sekis miniszteri inspektor a visszahelyezés ügyében szerdán Zagrebban tartózkodott. Rukavina elfoglalta ugyan hivatalát, azonban október elsejéig szabadságot kért. Benecsics intendáns, aki rendkivül nehezményezi, hogy Rukavinát visszahelyezik állásába, szintén kérvényt nyujtott be, hogy október végéig őt is szabadságolja a miniszter. Zagrebi politikai és müvészi körökben nagy érdeklődéssel várják ennek az ügynek fejleményeit.

— **A zagrebi kokaincsempészek és pénzhamisitók a biróság előtt.** Zagrebből jelentik: A legutóbb Zagrebban letartóztatott kokaincsempészek és pénzhamisitók bünügyében elkeszült a vádirat és a vádlottak, számszerint heten, csütörtökön állnak biráik elé. A pörnek ötven tanuja van és előreláthatólag miatt több napon keresztül fog tartani a tárgyalás.

— **Belehalt sérüléseibe egy elgázolt kisfiu.** Noviszadról jelentik: Jelentettük, hogy szeptember 14-én a titeli személyvonat Vilovonál elütötte Opra Ráda tizéves pásztorfiut, aki a sinek mentén elaludt. A kisfiu Noviszadra került a kórházba, ahol szerdán reggel meghalt. A vizsgálóbiró elrendelte a boncolását.

— **Sokalják a bankok a vármegye tőkéi után fizetett kamatot.** Szomborból jelentik: A vármegye huszonötmilliót kitevő alaptványi és egyéb tőkéi a megye területén fekvő egyes pénzintézeteknél vannak elhelvezve. A vármegye nyolc százalékos kamatot kap a pénzintézetektől, amelyek kötelezettséget vállaltak, hogy a betéti összegből tizenháromszázalékos kamat mellett a községeknek kölcsönöket folyósitanak. Minthogy a pénzintézetek általában az egész országban leszállitották a betéti kamatlábat, a vármegyei pénzintézetek mozgalmat inditottak az irányban, hogy a vármegye az eddig fizetett nyolc százalékos kamat helyett elégedjék meg kisebb kamatokkal. A mozgalommal kapcsolatban a sztaribecseji Tiszavidéki Takarékkérvényt intézett a vármegyéhez, amelyben azt kéri, hogy a nyolc százalék helyett hat százalék kamatot számithasson a vármegye tőkéi után. Miután a vármegyei betéteknél a pénzintézetek legálisan is öt százalék hasznot élveznek, holott békeidőben a betéti és a kölcsönkamat között egy negyed és fél percent volt a differencia, nem valószinü, hogy a vármegyei közgyülés a bankok kérését teljesiti, noha a bankok arra hivatkoznak, ahogy a vármegyei betétek után nekik egy százalék tőkekamat adót és takkantadót is kell fizetniök.

A Főtéren egy uriszobából, egy hálószobából és egy garderobe-szobából álló nagy uccai terrasszal ellátott elegánsan butorozott lakás két, esetleg három személy részére azonnal kiadó. Bővebb felvilágositás a »Dunav« biztositónál szerezhető. Vilsonova ul. 11. sz. I. emelet.

— **Szerb nyelvtanfolyam.** A szerb nyelvtanfolyamot az idén is a szuboticai polgári iskola helyiségeiben tartják meg. Beiratkozni október 1-től 5-ig délután 6 órától 8 óráig lehet. Tanitási idő: este 6-tól 8-ig.

— **Hetipiacokon csak helybeli kereskedők és iparosok árusithatnak.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amely megengedi, hogy mindazok az iparosok és kereskedők, kiknek szabályszerü iparigazolványuk van, minden külön engedély nélkül az országos vásárokon bárhol megjelenhetnek áruikkal. A hetipiacokon azonban csak a helybeli kereskedők és iparosok vehetnek részt.

— **A községek fizetik a megrongált telefonvezetékek költségeit.** Becskerekről jelentik: A belügyminiszter legujabb rendeletében ugy intézkedett, hogy a vihar által, vagy egyébként megrongálódott telefonvonalak javitási költségeit a jövőben az a község tartozik fedezni, amelyiknek körzetébe a vezeték tartozik. Ez a rendelet érvényes a város belterületén előforduló telefonrongálásoknál is.

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephir«-kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben Subotica. Telefon 123.

Ideges embereknél és lelkibetegeknél az enyhe természetes »Ferenc József« keserüviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhirü idegorvosok véleménye alapján a *Ferenc József* viz használata az agy és a gerincvelő sulyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Szentai gabonaárak, szept. 22. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 257.50—260 dinár. Ótengeri 132.50—135 dinár. Csőves tengeri 52.50—55 dinár. Morzsolt tengeri téli szállitásra 82.50—85 dinár. Tavaszi szállitásra 102.50—105 dinár. Heremag 2050—2080 dinár. Repce 327.50—330 dinár. Rozs 157.50—160 dinár. Óbab 102.50—105 dinár. Ujbab 120—122.50 dinár. Irányzat: szilárd. Kinálat: gyenge. Kereslet élénk.

Sörnapok Szuboticán! A jó bornak nem kell cégér — tartja a közmondás — de még a jó friss en csapolt pilseni sörnek sem. Aki nem hiszi, meggyőződhet róla személyesen a Korzó moziban 23—24—25. és 26-ikán csütörtök, vasárnap naponta 5 és fél 9 órakor a Pilseni herczeg előadásain.

ELSER-fonal, **ELSER**-mosott, **ELSER**-Webe. Selyemszálu (Seidenwebe) vásznak felülmulhatatlan minősége 75 év óta közismert.

8448

Zenemüvek

modern tánczene, iskolák és előadási darabok legnagyobb választékban eredeti áron

Vig

zenemükereskedésében Subotica

Edition Schott darabonkint 5 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök

KÖZGAZDASÁG

A Brünni Gépgyár elvesztette tartaléktőkéjét. Prágából jelentik: A csehszlovákiai közgazdasági köröket érzékenyen érinti az a hir, hogy a Brünner Maschinenfabrik A. G. teljesen tönkrement és elvesztette hetvenmillió cseh koronát kitevő tartaléktőkéjét, azonkivül alaposan megcsappant a részvénytőke is. A részvénytársság igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a részvényeket 4:1 arányban lebélyegzi. *A Csehszlovák Leszámitoló- és Hitelbank* a prágai tőzsdetanácshoz megkeresést intézett, hogy a brünni gépgyár részvényeit töröljék a tőzsdén. A tőzsde teljesiti a bank kérelmét.

A csili salétrom ára. Az adai földmivesiskola közli az érdekeltekkel, hogy a csili salétromot kitermelő társaság igazgatósága Valparaissban megtartott kongresszusán a csili salétrom árát — dinárba átzámitva — 1926. évi szeptember havára 257.81 dinárban állapitotta meg métermázsánként. Az ár kéthetenként mintegy két dinárral emelkedik, mig 1927 január elsejétől március 31-ig 271.56 dinárba kerül. Ezekhez az árakhoz még hozzá kell számitani a salétrom szállitási költségeit is, Csiléből.

Olcsóbb lesz a cseh árudijszabás. Prágából jelentik: A vasuti minisztérium leszállitja az árudijszabást, hogy lehetőleg fokozza a kivitelt és a cseh árucikkeket külföldön versenyképessé tegye. A dijtételek leszállitása még ebben a hónapban érvénybe lép.

A Noviszad—kamenicai hajójárat uj menetrendje. Noviszadról jelentik: A Noviszad és Kamenica között közlekedő állami hajójárat uj őszi menetrendje szerint a Zlatorog nevü hajó Noviszadról hétköznap 4.50, 6.30, 8, 9, 10, 11.15, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 órakor, vasárnap ugyanezen órákban csak még külön 19.30 és 21 órakor közlekedik. Kamenicáról hétköznap 3.20, 5.40, 7.15, 8.30, 9.45, 11.30, 13.20, 14, 15, 16, 17, 18, 19 és 19.30 órakor, vasárnap ezeken a járatokon kivül még 20 és 20.30 órakor közlekedik.

A vajdasági komlótermelők szövetségének első igazgatósági ülése. A Noviszadon székelő »Vajdasági komlótermelők szövetségének« igazgatósága szerdán délelőtt 9 órakor a noviszadi tőzsde helyiségében tartotta meg első igazgatósági ülését, amelyen *Gerich* István elnökölt és előadóként dr. *Petrovics* Brankó, a szövetség igazgatója szerepelt. Az igazgatósági ülés a folyó ügyek elintézése után az uj komlóültetvényekkel kapcsolatosan elhatározta, hogy a sajtó révén ajánlattételre szólitja fel az összes vaskereskedőket, hogy az uj komlóültetvényekhez szükséges körülbelül 25—30 vagon drót szállitására tegyenek sürgős és rendes forgalmi áron alul levő ajánlatot. Az igazgatóság elhatározta, hogy a komlószállitások megkezdése előtt ujólag és nyomatékosan figyelmeztetni fogja a komlótermelőket, hogy vállalt szállitási kötelezettségeiknek ugy minőség, mint határidő és mennyiség tekintetében már a jugoszláv komlótermelés jó hirnevének érdekében lelkiismeretesen és pontosan tegyenek eleget. Az igazgatóság tudomásul vette, hogy a szövetség Pasicsevón és Novi-Sóvén felállitotta az első szekciót, amelyek máris megkezdték müködésüket és a szekció további szervezését és létesitését erélyesen folytatni fogja. Végül elhatározta az igazgatóság, hogy a szövetség müködéséről és a komlóárakban beálló változásokról rendszerint fogja a napisajtót tájékoztatni. Szerdán a komlóárak és az üzletmenet irányzata nem változott.

Ujból zuhan a francia frank. Párisból jelentik: A nemzetközi devizapiacon ismét a francia frank árhullámzása á'l az érdeklődés előterében. Az uj áresés mély pontját a keddi newyorki utótőzsdén érte el, ahol 14 svájci frankra sülyedt a párisi kifizetés értékelése. Szerdán délelőtt nagy intervenció indult meg a további áresés megakadályozására, amelynek következményei máris jelentkeznek és délután Zürichben 14.25-ig javult a francia frank árfolyama. A Matin értesülése szerint a francia kormány a frank uj zuhanását spekulációs manővernek tulajdonitja és minden intézkedést megtett, hogy a belföldi spekulánsokat felelősségre vonják.

KINTORNA

A gazdag Kecsege meghivja a szegény Pupákot vacsorára. A vacsora igen vidáman folyik addig, mig Kecsege észre nem veszi, hogy vendége már a harmadik ezüstkanalat teszi a zsebébe. Kecsege csak türi egy darabig, azonban ugy éjfél felé, az ötödik kanálnál már elveszti türelmét.

— Mondja kérem — mordul a szegény Pupákra — mit csinál itt maga?

— Az orvos irta elő — feleli Pupák hidegvérrel — minden órában egy evőkanál.

*

Fehér és Fekete találkoznak az uccán. Diskurálnak és közben Fekete megkérdi:

— Apropo, hogy van a kedves feleséged?

— Nevetni fogsz: meghalt.

— Mit beszélsz? Hiszen az lehetetlen!

— Lehetetlen? Hát csak már a vicc kedvéért is gyere és nézd meg a holttestét.

*

— Képzeld a Rothkopf azt mondta, hogy egy közönséges szélhámos vagyok.

— Ne izgasd magad. Rothkopfnak szavajárása az, hogy: közönséges.

*

— Hát bizony nagyon rosszul áll a dolog — mondja az orvos a páciensnek. — Az állapota aggasztóan komolyra fordult és ha valami csoda nem történik, akkor alig van már remény. Van valami kivánsága? Nincs valaki, a kit idehivassak?

— De igen. Egy másik orvost.

SPORT

Az oszijeki tenniszverseny noviszadi győztese. Oszijeken szombaton, vasárnap és hétfőn zajlottak le a szlavoniai bajnokságért folyt tenniszversenyek. A férfi egyes bajnokságot *Flamann* Péter noviszadi bajnok nyerte meg, *Friedrichhel* (Zagreb) szemben. A férfi páros bajnokságot Flaman—Radovics (Szombor) nyerte meg Friedrich—Friedrichhel szemben.

Céllövőverseny Noviszadon. Noviszadon már napok óta céllövőverseny folyik, amelynek vasárnap lesz a döntője. Az eddigi versenyen az első csoportból Jónics István, Lervész Antal, Bogdánovics Zsivorád, Ochsenfeld Fülöp és Sipos János, a második csoportból Vrtunski Szrbivoj, Pucsai Konrád és Stern Béla szerepeltek kitünően.

Nurmit Zagrebba hivják. Zagrebből jelentik: A zagrebi atlétikai szövetség tárgyalásokat kezdett a jelenleg Bécsben tartózkodó Nurmival, hogy vasárnap Zagrebban vegyen részt egy háromezer méteres versenyben.

A noviszadi tenniszverseny döntője elmaradt a rossz labdák miatt. Noviszadról jelentik: Szerdán kellett volna lejátszani Luppu, Dörner—Dungyerszki, Csernojarov párok között a döntőt. Dungyerszki azonban nem volt hajlandó kiállni a mérkőzésre, mert a labdákat nem találta megfelelőknek. Luppu szintén annak megállapitását kérte, hogy a keddi versenyszám, amelyet elvesztett, nem végződött reális eredménnyel, a rossz labdák miatt. Szerdán a következő játszmák voltak: Férfi páros: dr. Luppu, Dörner—Dungyerszki, Flamman 9:7, 6:4, Luppu, Csernojarov—Dörner, Flamman 1:6, 6:4. Vegyes páros: Dörner, Nikolics—Csernojarov, Francuski Olga 7:5, 6:2, dr. Luppu, Francuski Olga—Flamman, Nikolics 6:4.

TŐZSDE

Zürich, szept. 22. *Zárlat:* **Beograd 9.15**, Páris 14.25, London 25.115, Newyork 517 ötnyolcad, Brüsszel 13.55, Milanó 18.90, Amszterdam 207.30, Berlin 123.25, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.80.

Zagreb, szept. 22. *Zárlat:* London 274.40—275.20, Newyork 56.58—56.78, Zürich 1092.75—1095.75, Lira 202—204, Amszterdam 22.70—22.76, Berlin 13.4750—13.5050, Bécs 7.9650—7.9950, Prága 167.35—168.15, Budapest 793.50—796.50.

Beograd, szept. 22. *Zárlat:* Páris 156.50, London 274.75, Newyork 56.50, Genf 1094, Milanó 206.50, Berlin 13.46, Bécs 797, Prága 167.75, Budapest 794, Bukarest 30.75.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 28. Buza: 2 vagon bácskai 75—76 kilós 2%-os 257.50 dinár, 2 vagon bácskai Tisza hajó 265 dinár, 2 vagon szerémi 257.50 dinár. Árpa: 2 vagon szerémi 62—63 kilós dus 135 dinár. Zab: 8 vagon szerémi 137.50—140 dinár. Tengeri: 2 és ½ vagon bácskai 155 dinár, 1 vagon bácskai paritás India 157.50 dinár, 5 vagon uj, december, januári paritás Arangyelovác 117.50 dinár. Mag: 2 vagon konkoly szerémi 80 dinár. Liszt: 4 vagon 0-ás G. szerémi október—november és decemberi 435 dinár, 4 vagon 0-ás G. szerémi 420—430 dinár, 4 vagon 2-es szerémi október—november, decemberi 375—385 dinár, 2 vagon 5-ös szerémi október—november, decemberi 335 dinár, 5 vagon 6-os szerémi október—november, decemberi 260—265 dinár, 2 vagon 6-os bánáti október, november, decemberi 252.50 dinár, 1 vagon 8-as bácskai 130 dinár. Korpa: 8 vagon bácskai szeptember, októberi jutazsákokban 102.50 dinár, 1 vagon bácskai noviszadi jutazsákokban 110 dinár. Konkoly: 2 vagon szerémi 80 dinár. Irányzat tartott. Forgalom 55 és ½ vagon.

Budapesti gabonatőzsde, szept. 22. A határidőpiacon főleg a májusi buza forgalma élénkült meg. A rozsüzlet megcsappant, az irányzat gyengén tartott. Hivatalos ármegállapitások ezer koronákban: Buza októberre 357—359, zárlat 357.5—358, novemberre 366—369, márciusra 392.5, májusra 397.5—399.5, zárlat 398—398.5, rozs októberre 262.5—264, zárlat 262.5—263, márciura 287.5—289, zárlat 288—288.5. A készárupiacon a csikágói és liverpooli gabonatőzsdék megszilárdulása nyomán az árukinálat megcsappant, azonban a kereslet is gyenge. Szerdán a csőves tengeriben is megindult a forgalom. Hivatalos árfolyamok: Buza 345—365, rozs 257.5—262.5, árpa 200—220, sörárpa 260—300, zab 192.5—210, tengeri 252.5—255, repce 550—560, köles 190—200, korpa 175.5—162.5.

Csikágói gabonatőzsde, szept. 22. Buza szeptemberre 136, buza decemberre 139, buza májusra 143.875. Tengeri szeptemberre 73.75, tengeri deemberre 79.625, tengeri májusra 86.5. Zab szeptemberre 40, zab decemberre 42.75, zab májusra 47.125. Rozs szeptemberre 95.5, rozs decemberre 99.875, rozs májusra 105.875.

Newyorki gabonatőzsde, szept 22. Buza őszi vörös 149, buza őszi kemény 154. Tengeri 87.75. Liszt 700—750. Irányzat buzánál szilárd, tengerinél tartott.

RÁDIÓ-MÜSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, szept. 24

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20.05: Tarka-est.

Zagreb (350): 20.15: Előadás. 20.30: Tánczene. 22: Hirek, közgazdaság.

London (365): 16.45: Koncert. 17.45: Hangverseny. 19: Koncert. 21.50: Hangverseny.

Breszlau (418): 16.30: Szórakoztató zene. 20.30: Szimfónikus hangverseny.

Már az eszkimók is
rádión hallgatják London koncertjeit.
Miért nem hallgatja Ön is?
KONRATH D. D.
7 rádiószaküzlet Subotica

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

München (485): 12.30: Koncert. 16.20: Hangverseny. 19.15: Koncert. 20.35: Müvész-kvartett.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 20: Szinielőadás. 22.30: Tánczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hirek, közgazdaság. 17.02: Cigányzene. 18.15: Székely-est. 19.30: Kamarazene. 21: Tarnay-dalok, éneklik: Basilides Mária és Palló Imre, a budapesti Operaház tagjai.

NYILT-TÉR

A legujabb tapéta mintáim megérkeztek s garancia mellett vállalok tapétázást, valamint mindenféle kárpitos munkák, sezlonok, fotelek stb. készitését és javitását.

supr. Andrija Farkas
kárpitos és tapétázási vállalat
Subotica, Zmaj Jovin trg
Minerva palota mellett
8426

KÖZSÉGI ELÖLJÁRÓSÁG ČOKA

Hirdetmény

A čokai őszi vásár 1926. szeptember 26-án lesz megtartva. A vásárra vészmentes helyről járlatlevéllel ellátott mindennemü szarvasmarha felhajtható.

Čoka, 1926. szeptember 20.

Toša Lazić s. k.
jegyző
8599

Üzlethelyiségek örökáron eladók

a Rudics-utcában, gyümölcspiacon, jelenlegi bérlők Unger cipész, Zsivojin vendéglős., Weinert fodrász és Papirus. Bővebbet:

Földes ruhaüzlet, Főtér

Hölgyek figyelmébe!

Külföldi utamról visszatértem, magammal hoztam a legujabb

őszi divatmodelleket

Üzletemet a régi mederben folytatom tovább és módomban áll a legkényesebb párisi dtvatigényeket is kielégiteni.

Szolid árak!

KENYERES GIZI
JANUSKÓ PÁLNÉ
NŐI DIVATTERME SUBOTICA
SOKOLSKA (GOMBKÖTŐ) UL. 7. SZ.

Suboticai nagyjövőjű és jóforgalmu

gyógyszertár

eladó.

Cim megtudható a kiadóhivatalban
8013

SUDÁR CUKRASZDA

ujonnan berendezett modern helyiségeit
Aleksandrova ul. 1. sz. alatt
(Farkas ház)
szombaton, szeptember 25-én megnyitja
Rádió koncert
8067

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron

Mérték után a legdivatosabb cipők angol és francia divatlap szerint. Javitások olcsón és izlésesen.

Altmann cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Fazekas-ház.
7451

FRISS

BANÁN

a husnál és tojásnál táplálóbb déli gyümölcs, dus cukortartalommal

Közvetlen behozatal Los Palmasból
8614

KLEIN GÉZA és FIAI cég
fűszer- és csemege-kereskedésében Subotica

Fuvarlevél felülvizsgálat és viszkeresetek!

Poljoprivredna i Založna Banka fuvarlevélfelülvizsgáló és viszkereseti osztálya Subotica. Ezelőtt TARIF D. D. SUBOTICA értesiti a szállító közönséget, hogy az okt. 1-én élethal pi uj vasuti dijsza ásra vonatkozó felvilágositásokat, egyes vasuti dijtételeket dijtalanul közöl azon feleivel, kik fuvarleveleiket felülvizsgálás és az esetleges többletek megreklamálása cél j ból hozzá beküldik. Felülvizsgálás dijtalan, feltéte ek a régiek. Ügyeljen a cimre, ne tévessze össze más vállalattal.

KERESSE FEL AZ OSIJEKI VÁSÁRT ÉS KIÁLLITÁST 1926. SZEPTEMBER 11—26.

A vásárlátogatók a vásárigazolvány felmutatása ellenében az összes vasutakon 50 %-os menetdijkedvezményben részesülnek. A vásárigazolvány ára 20 dinár.

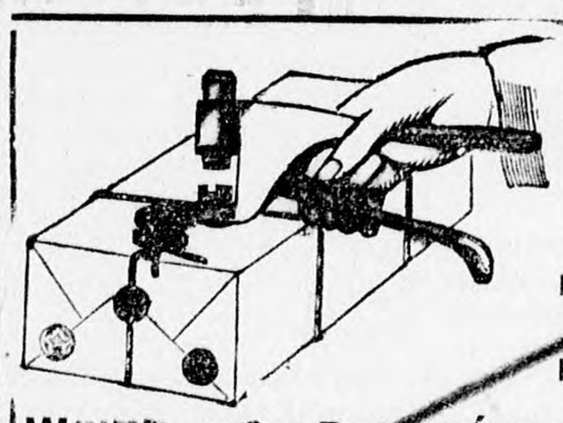

Zsákok, kalap, pestacsomagok, szálak, acélemoz pamkák kármily kivánt dombern e- másu felirattal figyelmébe!

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL
SUBOTICA

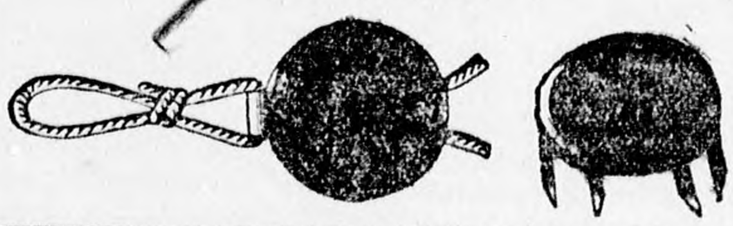

Elsőrendű krajnai kolbászt

szállit minden mennyiségben

FRANC FISTER
IZDELOVALNICA KRANJSKIH KLOBAS
LJUBLJANA, ZALOŠKA CESTA 10.
8517

Szabók és szücsök figyelmébe!

Neckov Gábor szücsüzletét az összes áruval átvettem és az összes raktáron lévő szőrméket és pedig

asztragan, festett bőr sapkának, barabanter, nutria, remere, szkunksz, szilszkin, valódi kiber, eposzum stb.

valamint minden egyéb árut igen előnyös árakon becsájtom áruba. Használja ki ezt az igen kedvező alkalmat

Djordje Milovanović
szücsmester a „Rókához" Novisad, Pašićeva (Szücs) ul.
8465

LEGUJABB

FORDMODELLEK

sárga kerekek, oldal-védőüvegek
hátul nagy stop-lámpa
Használt Ford személyautók, teherautók, omnibuszok

Klein Géza és Fia Subotica
AU ORIZALT FORDLERAKAT

Paszirozógépek

(Áttörő gépek)

BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA
(Kunetz-ház)

Tizenöt tagu zenekar

legdivatosabb és legszebb dalait játsza

SPITZER VENDÉGLŐ

látványosságszámba menő automata zenekara.

Elismert jó konyha s legkitünőbb italok kaphatók
8577

FIGYELEM! FIGYELEM!

Saját érdekében olvassa el!

NEDUČIN DANILO

RÉZÖNTŐDE ÉS GÉPJAVITÓMŰHELY
NOVISAD, Sokolska (Han) ulica 12.
folyó évi szeptember 15-től kezdve

ELSŐRENDŰ BRONZÖNTÉST VÁLLAL
35 dinárért kilogrammonként.

Minden e szakmába vágó munkát vállal.
8466

520 kat. hold elsőosztályu szántóföld

a hozzátartozó gazdasági épületekkel és takarmánnyal (széna, szalma és kukoricaszár) Pančevo környékén, közel a vasuthoz és a Dunához, olcsón és előnyös feltételekkel

szabad kézből eladó.

Ugyanott eladó több 500—100 holdas parcella is.

Közelebbi felvilágositást ad

Srpska Banka d. d. Pančevo

4373
Idősebb segéd
a fűszerszakmából állandó alkalmazásra felvétetik. Részletes ajánlatokat „Komoly" jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbit.

ELADÓ
6 vagon azaz 29 darab
ÜRES HORDÓ
Vršac-on (Petrović Vasa ur házában) előnyös feltételek mellett. Közelebbi felvilágositást ad:
J. Jovanović vaskereskedő
Vršac.
8406

Vennék cca 100-120 HP

stabil fagáz, esetleg szivógáz vagy nyersolaj motort.

Kérjük a motor pontos leirását ár megjelölésével

Cim: **Rádió Reklam Jugoslavija Subotica**
Postafiók 48.
8515

Kőfaragó
géperőre berendezett üzem
Sírmlékek 7634
Márványlapok
Épületmunkák
PALATINUS
SUBOTICA
Raktár: I., Jevačićeva ulica 9.
Műhely: I., Madjarska ul. 22.

Perfekt 8510
fogtechnikust
keres okt. 1-i belépéssel
Dr. Schwerer Rudolf
fogorvos
Velikibecskerek

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
cipészüzletemet
Manojlovićeva ulica, Pletikosić palotába helyeztem át, ahol
mérték után
a legolcsóbban és a legujabb modellek után vállalok rendelést
TÓTH ANTAL
CIPÉSZMESTER 7048

„PÁRIS"
KALAPUJDONSÁGAI
a legnagyobb igényeket is kielégitik 7411
SZENDI JOLÁNKA
Szubotica, Pašićeva-ulica 9.

Tankönyvek
Magyar- és németnyelvű iskolák részére. — A Ministarstvo Prosvete által engedélyezve.
KAPHATÓK
Hiteles tankönyvjegyzéket kivánatra küld:
Lipsitz és Lampel
könyvkiadók Subotica
Iskolairkák minden vonalzásban, viszonteladóknak olcsón 7528 számitjuk.

Tisztelettel tudatjuk t. vevőinkkel, hogy 50 év óta fenálló konfekciós üzletünket október 1-ével a Wegner-palotába helyezzük át.

Ez alkalomból közöljük, hogy a legujabb modelleket nagyon jutányosan és régi, szolid árakon árusitjuk. Gazdagon felszerelt raktárunkba legujabban diszes női köpenyek és látványos szőrmekabátok érkeztek. Raktáraink megtekintését tisztelettel kérik

ROTH MANÓ és FIAI NOVISAD

A kávé akkor jó, ha friss!
Naponta négyféle friss pörköltkávé kapható. — Vidéken szétküldés 1/4 kg-tól kezdve
SUGÁR MANÓ
cég, Subotica.

Legelőnyösebben angol és francia divat szerint
Künstler Ernő
divatszabóságában öltözködhetik
Sokolska ulica 4. 7664

Tyukszem
Legjobb szer tyukszem ellen

Védjegy.
Kapható Lerakatoknál minden gyógyszertárban vagy egyenesen a gyárból és főlerakatból:
M. HRNJAK gyógyszerésznél
SISAK 7008

SZT-LÁSZLÓ antiseptikus
LÁBREGENERÁTOR
(lábfürdősó) 8468
lábizzadás, püffedés, kipállás, tyukszem, bütyök, bőrkeményedés eltávolitására, fáradt és megerőltetett szenvedő lábak megedzésére.
Egyedárusító az S. H. S. részére
LEOPOLD EDE „GEA"
parfümeria, VEL.-BECSKEREK, Aleksandrova 7.
Egy doboz 6—8 lábfürdőre 15 din. Nagybani kedvezményes ár.

FIZIKAI TERAPEUTIKAI AMBULATORIUM
BEOGRAD
Obilićev venac br 12. II.
Egész nap nyitva!
Gyógyit mindennemü REUMÁT ISIAST
Női izzadmányokat és gyulladásokat
ideges megbetegedéseket
Vérszegénységet és gyermekrachitisz Diatermával, Bachrendszerü napsugarakkal, solux u tralux, elektromassageval, valamint a modern fizikális terapia minden más módszerével.
Orvosek:
Dr. August Kuhar-Durlen
Dr. Friderika Kuhar-Durlen
842

Megfelelő
jó keresetre szjuthat
proviziós dijazással csakis komoly, megbizható
utazó.
Privát szakmában. Esetleg mint mellékfoglalkozás vállalható.
Ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Vezeti könyveik legjutányosabban FISCHER ERNO GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN SUBOTICA

Zsiros és boros
HORDÓK
állandó raktára
KRIX LAJOS
géperőre berendezett kádárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnél, Mazuranevićeva ul. 19.

Uj angol úri és női szabó szalon!
Értesitem a n. é. közönséget, hogy
Aleksandrova ul. 1.
szám alatt, Leibach palota
első osztályu angol uri és női szabó szalont
nyitottam, ahol saját találmányu szabász szisztemám szerint rendelőimet a legkényesebb igényeknek megfelelően fogom kielégiteni.
A legujabb férfi és női divatlapok az őszi és téli szezonra már megérkeztek
Valódi angol szövetek raktára nagy választékban
Jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.
WESZIÁK MIHÁLY
uri és női szabómester

Házak posta közelében lakásokkal, üzlethelységek a főtéren és kocsma lakással. Villatelkek Palicson sürgősen jutányosan eladók. Bővebbet Földes ruhaüzletben.

Cipészek figyelmébe!
Speciális felsőrész készités mindenféle fazon szerint legocsóbban és legmodernebb kivitelben
Rózsa István 7344
cipőfelsőrészkészitő, Subotica, Zrinjski trg 16. (az udvarban)

Fiatal fényképészsegéd
kópista és laboráns, aki felvételek készitéséhez kitünően ért, állását megváltoztatni óhajtja
Cim H. G. Postafiók 65.
Velikibečkerek

Fényképészeti segédet keresek
azonnali belépésre.
Guld György
fényképész
NOVISAD

GESA
PÖRKÖLTKAVÉ
minőségben felülmulhatatlan.
Naponta friss pörkölés!
1. sz. keverék 1 kg. Din. 100
2. sz. keverék 1 kg. Din. 80
3. sz. keverék 1 kg. Din. 60
Negyed és fél kg. vételnél csinos emali doboz ingyen.
KŐRÖSI GÉZA cégnél
Rud é-ul. 4573

Helyi képviselőket
keres Szubotica városra előkelő cég. Csak magas provizióra, fixum nélkül. Szép kereset. Szakismeret nem szükséges. Szives megkereséseket Zagreb, postafiók 368. kér

DEUTZ-LANGEN & WOLF
PETROLEUM-MOTOROK
a legjobb és legalkalmasabb kivitelben.
Elsőrangu mühelymunka és igy hosszu élettartam.
Minimális fütőanyag használat! 8411

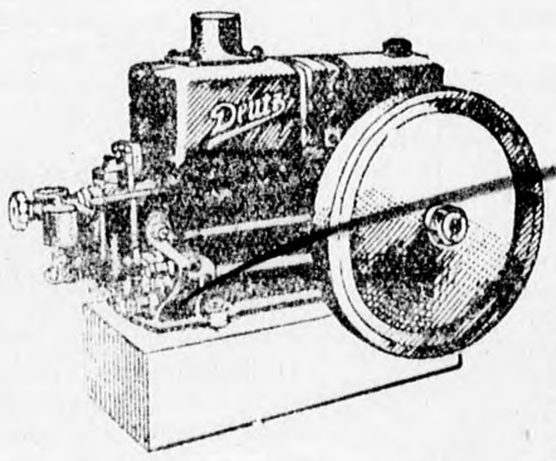

Raktárról azonnal szállitható!
NYERSOLAJ — DIESEL-MOTOROK
6-tól 25 PS azonnal raktárról szállitható
ERDŐS HENRIK és TSA
NOVISAD VEL.-BECSKEREK

J. SEBESTYÉN MÉRLEGGYÁRA
SUBOTICA, PALIČKI PUT 154
Községeknek, gazdaságoknak, malmoknak és **gabonakereskedőknek a legtökéletesebb mérlegeket** szállit a legolcsóbb áron. Raktárról azonnal szállitható
Szekérmérleg és állatmérleg
Szükségletének beszerzése előtt sziveskedjék cégemet ajánlattételre felhivni! 7964

Iparvállalatok figyelmébe!
Tegyen kisérletet a mi különleges olaj- és zsiradékgyártmányainkkal, amelyeket kipróbált amerikai receptem alapján a következő iparok részére készitünk:
szövődék és fonódák, bőripar, gépgyárak és vasöntődék, papirgyárak, spiritus- és cukorgyárak, autómühelyek stb. részére.
Kérjen megmintázott ajánlatot vagy szakmérnökünk látogatás t, hogy gyártmányaink elsőrangu minőségéről meggyőződhessé
TOVARNA KRANJSKEGA LANENEGA OLJA IN FIRNEŽA
HROVAT & COMP. LJUBLJANA
8121

JUNIPER
öld sósborszesz bármely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha füszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegecskét utasitással.
Ahol nem kapható, kérje levelileg
JUNIPER 4912
laboratorium Subotica, Strossmajerova 11.
Füszerkereskedőknek jól bevezetett jutalékos ügynökök ajánlkozzanak

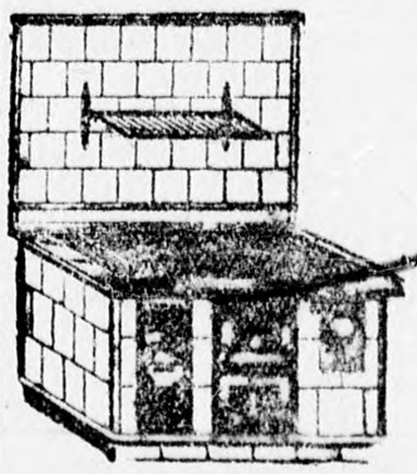

Minden asszonynak a legszebb meglepetés
mire a nyári pihenőről visszatér egy
„KATZKY" TAKARÉKTÜZHELY
KIVITELE TELJESITMÉNY SZEMPONTJÁBÓL FELÜLMULHATATLAN!
A legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben állandóan raktáron.
Szigoruan szabott árak! Kedvező fizetési feltételek!
Illusztrált árjegyzék vagy személyes látogatás kivánatra ingyen
Tűzhelyek és kályhák javitása!
„KATZKY" P. T. vezérképviselete és főlerakata:
HUGO SCHÖNFELD, ZEMUN TELEFONSZÁM 169 és 147

Ablaküveg minden méretben legolcsóbb áron kapható
Drag. Obradović
gyári lerakatában Beograd, Kraljа Milana 31. (Uroševa Pivnica) Telefon 31 96

KORZÓ MOZI

Csütörtök—vasárnap

Pilzeni herceg

az amerikai humor briliáns remeke, hasonló cimü operette-libretto után 6 felvonásban.

Nagy katonai díszfelvonulások, fényes ünnepélyek Bécs luxusáról, tüneményes pompájáról.

Főszereplő **Anita Stewarel**

Kert moziban

péntektől kezdve a nagy **Fabamlet** premier!

Ha a férfiak tudnák!

Gloria Swanson kettős szerepében, mint anya és lánya

Gloria Swanson elegáns!

Gloria Swanson szép!

Gloria Swanson tündöklő!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbítunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

NARODNI BIOSKOP

Szeptember 23—26. — Csütörtöktől-vasárnapig

Jön Harry Piel kisasszony! — Premier!

A legérdekesebb és legujabb Habsburg-film!

FIAKKER BRATFISCH

(Mayerlingi tragédia)

Rudolf trónörökös élete és halála 6 felvonásban.

Főszereplő: EUGEN NEUFELD

Különösebb reklámot, illetőleg kommentárt a film fenségessége nem kíván. — Az előadások kezdete: hétköznap 5 és fél 9, vasár és ünnepnap 4, 6 és fél 9 órakor. — Rendes helyárak: Páholy ülés 12, fentartott hely 10, támlásszék 8, I. hely 6, II. hely 4 és III. hely 3 dinár. Az idei szezon legujabb és legjobb darabjait hozzuk, figyelje a hirdetéseinket.

8286

Elsőrendü **darabosmeszet,** beocsini portland **cementet,** elismert kitünő minőségü tesl'ići **retorta faszenet,** pécs-szabolcsi kétszer mosott **kovácsszenet** ajánl

Révai Adolf Subotica

Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucco, Kunetz-féle ház). **Telefon 551**

LEVELEZÉS

Édesem! álom volt ez vagy valóság?... Forrón csókol gondolatban Rud. 8591

Szórakozás céljából fess urinő ismeretségét kérem. Jelige: "Barna fiu" 8311

HÁZASSÁG

Nősülne 30 éves jó állásban levő fiatalember. Feleségül venne 18—24 éves jól szituált urileányt, esetleg be is nősülne. Levelek »Boldog élet« jeligére Kardos hirdetővállalathoz Novisad, Vilsonov trg 7. intézendők. 8594

Házasságot legjobb családoknál diszkréten elintézek. Megbizást elfogad »Doktorné« Subotica. Ujcim: Pasićeva 3. 7772

FOGLALKOZÁS

Házmesternek gyermektelen házaspárt keresek Cim a kiadóban. 8562

Nőtlen gazdát keresek azonnali belépésre. Szerbül tudók esetleg Amerikát jártak előnyben. Saját kezüleg irott ajánlatok személyleirás eddigi müködés, fizetési igények (koszt, lakás, ellátás mellett) pontos feltüntetésével Földényi Béla Stara Moravica cimre küldendők 8552

Gyógyszerész assistens állást keres. Cim a kiadóban. 8535

5 év óta fennálló rentabilis iparvállalat mérnök tulajdonosa keres rutinirozott, szorgalmas, szerbül tudó kereskedő társat 150.000 dinár tőkével. — Cimeket Pallas-Reklam, Subotica továbbit. 8522

Uj és használt **zongorák pianinok** a legnagyobb választékban legolcsóbb ár mellett 18 havi részletre és kölcsönbe csakis **RAAB KÁROLY** zongora raktárában kaphatók SOMBOR, Bácska. 8357

Szobalány éves bizonyitvánnyal kerestetik uri családhoz Subotica. Cim a kiadóban. 8512

Suche zu meiner 6 jährigen Tochter ein Kinderfräulein die perfekt deutsch und serbisch spricht. Offerte mit Zeugnissabschriften an Jenő Ney, Novibečej. 8380

Jövedelmező képviseletet átad ügynököknek, képviselőknek, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő cimre küldendő: Piras, Prag, Jindrišska 18, C.S.R. 1613

Közvetitő irodámba sürgősen keresek szállodai személyzetet u. m.: szobaasszonyt, pincéreket, pincérnőket, kaszirnőket, nevelőnőt, házvezetőnőt, német leányt, stb. Házakat megvételre keresek. Lakásokat dijtalanul kiadok. Lang agentura, Subotica, Paje Dobanovačkog 3. 8615

FIFI KOLNI VIZ

PINTÉR gyógyszertár

Perfekt szakácsnő ajánlkozik uri házhoz. Cim a kiadóban. 8612

Deutsches Erzieherin wird gesucht zu 3 Mädchen im Alter von 7, 9 und 12 Jahren. Mädchen, die Klavierunterricht und Unterricht in der französischen Sprache erteilen können, mögen ihre Offerte nebst Gehaltsansprüchen an Sándor Zuckermandl, Karavukovo (Bačka) einsenden. 8596

Intelligens urileány pénztárnoknak vagy elárusitónőnek ajánlkozik. Esetleg betegápolást is vállal. Gyakorlattal rendelkezik ugy az irodai munka mint a betegápolás terén. Cime megtudható a Bácsmegyei Napló novisadi kiadóhivatalában. 8540

Főmolnár elsőrendü szakerő, jó referenciákkal állást keres. Beléphet azonnal. Szerb és magyar nyelvet beszél. Vig Péter főmolnár, Debeliača (Banat). 8589

Képviselőket keresek Subotica, Novacrnja, Džombolia Velika-Kikinda, Staribečei, Čoka, Žednik, Crnobrdo, Sekić, Kula, Novivrbas, Crvenka, Sombor és Sentára állami sorsjegyek árusitására. — Havi 4—6000 dinár kereset. Ajánlatokat »Agilan 26« jelige alatt a kiadó továbbit. 8598

Fiatal fodrászsegéd ki jobb üzletekben volt eddig alkalmazásban, állást keres. — Megkereséseket Mamuzsics József, Bajmok kérek. 8592

Zongoramester(nő) kerestetik Brod n-S. Pivarska ul. 1. 8606

Esztergályossegédet és gépmunkást felvesz Braća Lenárd faárugyár. Subotica. 8607

Jó megjelenésü leány kiszolgálónak felvétetik. — Ugyanott egy szakácsnő, jó bizonyitványokkal kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 8608

Jeun homme cherche intelligeance jeune Dame pour prendre leçons français demandent lettres à l' Administration. 8567

Akarja, hogy gyermeke előrehaladjon az iskolában? Fél év alatt garancia mellett előkészitem a szerb-horvát vagy német nyelvből. Irásbeli megkeresést a kiadóhivatal továbbit. — Megegyezés személyesen. 8576

Millió ember hordja közismert jó cipőinket

Bata

8478

VÉTEL-ELADÁS

Jóhangu kitünő karban lévő zongora eladó. Cim a kiadóban. 8548

Dinamó 110 Volt 60 Ampere, teljesen üzemképes állapotban olcsón eladó. Hornig-féle hengergőzmalom, Havas és Forgács Bačka Topola. 8538

Keresek egy jó karban levő pianinót és egy irógépet. Cim Pallas-Reklam Subotica. 8521

Angol motorkerékpár New Imperial négy lóerős kitünő állapotban eladó. Bővebbet Engl kerékpárüzletben Szubotica Rudićeva ul.

Eladó egy Palisander komplett ebédlő, modern, nagyon értékes kivitelü, bécsi gyártmányu, majdnem uj állapotban, rendkivül előnyös árban. Cim Pallas-Reklam Subotica. 8520

Asztalos- és bognárszerszám, gyalupad, mind jókarban, eladók. IV., Jašina ul. 5. (Cseszma kutnál).

Vendéglő hálószobákkal Sztaribecsén, a vasutnál eladó. Cim: Gulyás, Pašićeva ul. 11. Subotica. 8327

Megvételre keresek 4 vagy 6 luku morzsolót benzin vagy nyersolajmotorral. — Boros gépész Bačka-Topola. 8488

A leadott 4476 névjegy közül a szerencsés **Boros Sándor** Stipe Grgiće 42. Kérem, hogy a ruhaanyag kiválasztása végett üzletembe sziveskedjék befárandi.

Vasárnap folytatódik, de ezzel az alkalommal egy női ruhára való anyag, választás szerint és kétszer 2½ méter 130 cm. nőiruhaszövetet sorsolok ki.

Pero Vujković

8613

Hulladékolmot vesz Szabó szerelő. Zmaj Jovina 5. Tanonc felvétetik. 7016

Gyászkocsi, uj, nyitott, olcsón eladó Döringer Józsefnél Martonoson. 8113

Boroshordók eladók. Andrašić-féle vendéglő, Sokolska ul. 2. 8574

Komlódugvány, 50.000—100.000 darabig őszi ültetésre megvételre kerestetik. Cim: Wolf trafik, Vel.-Kikinda. 8595

36—38 colos malomköveket keresek megvételre. Kladek, Subotica, VII., Frankopanska 24. 8571

Használt, de jókarban levő jégszekrényt keresek megvételre hentes részére. Cim a kiadóban. 8601

Komnik gyártmányu 8 HP hengeres benzinmotoreke 6 vassal, keveset használt, 20.000 dinárért eladó vagy elcserélném gyári magánjáró cséplőért. Ilija Mikić, Oroszlamoš. 8605

10 nap alatt nagyon szép lesz, ha a *»Pompadour«*-ba jár arcápolásra. Tehát siessen, hogy megszabadulion: szeplő, pattanás., májfolt, alkalmatlan hajszálak, szemölcs, stb-től. *Gyógykenőcs. Gyógyszappan. Gyógypuder. Fodrászat. Manicur* 8430

KÜLÖNFÉLE

Szuboticán a város központjában öt szobás emeleti modern lakás fürdőszobával stb. átvehető. Cim a kiadóban. 8565

Nem kell várni a »Pompadour«-ban. Elsőrendü munkaerők a legpontosabban végzik az összes fodrászathoz tartozó dolgokat, u. m.: hajfestés, hajvágás, ondolálás, wasserwelle, parókák készitése stb. Tisztaság, pontosság és figyelmesség az elvünk. *Kozmetika. Manicur.* 8431

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ul. 9. Utlevelek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kivül 30 dinár dijért. Beküldés posta utján. 8141

Tisztelt háziasszony! Paprika elrakáshoz csakis Kemény-féle eszencet használjon, mert csak ehhez vehet literenként 3 liter vizet. 6590

FIFI KRÉM

PINTÉR gyógyszertár

Kukorica góré dupla a majsai-uti felüljáró mellett jutányos áron azonnal bérbe vehető. Felvilágositás kapható dr. Vas Antal ügyvéd irodájában (VIII. kör, Paje Dobanovačkog ulica 10). 8514

Legujabb plissé mintákkal din. 20 egy aljat készitenek. Engl varrógépüzletben. 8345

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu ujonnan berendezett ruhaáruházában. Gyümölcspiac, Rudics utca. Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetgumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéléssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvéttel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saját érdekében ügyeljen a cimre. Földes Samu ruhaáruháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Különbejáratu butorozott szoba két személy részére kiadó. Sudarević ul. 63 8575

Száraz szuterén bármilyen mühelynek, esetleg raktárnak kiadó. Párhuzamos ut 226. 8609

Mérnök, nőtlen, október 1-re keres különbejáratu butorozott szobát. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők »E. P.« jeligére. 8573

Nagy udvar a beltéren kiadó. Bővebbet Mácsay és Leikó üzletében. Rudics-ucca. 8569

Apolló Novisad

25—26:

Egy gépiró kisasszony regénye

Főszerepben: **Dorothy Mackaill**

Egy fiatal leány álma a karriérről. — megvalósitva Az előkelő New-York filmen!

Csak felnőtteknek!

Figyelem! Jön: „VARIETÉ"

Uj zongorák, pianinok csakis elsőrendü világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Különbejáratu butorozott szoba a beltérhez közel kiadó. Cim a kiadóban. 8343

Lakások kiadók, használt fazsindely eladó. Hilda-villa Palics. Tó előtt. 8610

Uj házban két különbejáratu szoba kiadó butorozva, esetleg butor nélkül is. Érdeklődni lehet Horváth Ilona. Novisad, Epress ucca 66. 8541

Gyümölcspiacon, Zrinjski trg 11. kiadó: üzlethelyiség, utcai pincék, pékség, raktár, autógarázs és magtár. 8564

Prohászka vendéglős tisztelettel értesiti a nagyérdemü közönséget, hogy az ujonnan megnyilt nagytermében naponta este elsőrendü ciganyzene játszik, ünnep- és vasárnap zeneestély tánccal! 8560

Bérbe vennék jóforgalmu vendéglőt, szállodát nagyobb községben. Cim: Karlovics, Novakanizsa. Közvetitőt dijazok. 8602

Különbejáratu butorozott szoba, konyhahasználattal kiadó. III. kör, Ivanova ulica 10. 8579

Átadó egy vegyes kereskedés a beltéren. Készpénz nem szükséges. Pető agentura, Subotica. 8578

Diákok és finom házikoszt kapható Zmaj Jovin trg 3. Telefon 363. 7503

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica. Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Speciális órajavitásokat ... szerübben végez

Krekus óraspecialista

Subotica Gyümölcspiac 4. Aranymüvesek során

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.